

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄, Γ΄

Ταχ. Δ/νση : Πανεπιστημίου 20

Ταχ. Κώδικας : 10672, Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 3636059,

210 3614280,

210 3614303

E-mail : dideisep@aade.gr

Αθήνα, 6 Ιουνίου 2024

Ε. 2041

ΠΡΟΣ: Ως πίνακα διανομής

ΘΕΜΑ: Παροχή διευκρινίσεων για την εφαρμογή των διατάξεων του ΚΕΔΕ (ν. 4978/2022, «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων», Α΄ 190) κατόπιν της κωδικοποίησης του προϊσχύοντος ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90) με τον ν. 4978/2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Α) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Αντικείμενο της Εγκυκλίου είναι η παρουσίαση των διατάξεων του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190) και η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τις βασικές μεταβολές και προσαρμογές που επέφερε η κωδικοποίηση του προϊσχύοντος ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90).

Β) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

-Ανάλυση κατ' άρθρο ΚΕΔΕ

ΤΜΗΜΑ Ι : Εισαγωγικές Διατάξεις (άρθρα 1-8 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙΙ : Διοικητική Εκτέλεση (άρθρα 9-64 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: Ανακοπές (άρθρα 65-67 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙV: Έξοδα Εκτέλεσης (άρθρα 68-71 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ V: Πειθαρχικές Διατάξεις (άρθρο 72 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ VI : Διαγραφή Χρεών (άρθρα 73-74 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ VII : Συμψηφισμός (άρθρο 75 ΚΕΔΕ)

<p>ΤΜΗΜΑ VIII : Κοινοποιήσεις και Εκπροσώπηση Δημοσίου (άρθρα 76-77 ΚΕΔΕ) ΤΜΗΜΑ IX : Εγγυητές-Μισθωτές-Υπομισθωτές (άρθρα 78-79 ΚΕΔΕ) ΤΜΗΜΑ X : Γενικές Διατάξεις (άρθρα 80-83 ΚΕΔΕ) ΤΜΗΜΑ XI : Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις (άρθρα 84-85 ΚΕΔΕ) -Πίνακας κωδικοποιητικών διατάξεων (ν. 4978/2022) -Πίνακας κωδικοποιούμενων διατάξεων (ν.δ. 356/1974)</p>
<p>Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</p>
<p>Η παρούσα Εγκύκλιος αφορά όλες τις Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ.</p>

1. Οι διατάξεις του ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» για τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων κωδικοποιήθηκαν με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022), εφεξής ΚΕΔΕ, ο οποίος κοινοποιήθηκε με την Ο Δ.Ε.Ε. Β 1102269 ΕΞ 2022/12-10-2022 Οδηγία. Συμπληρωματικά προς τον ΚΕΔΕ κι εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις αυτού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κοινής αναγκαστικής εκτέλεσης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 80 ΚΕΔΕ). Ο ΚΕΔΕ αποτελείται από ογδόντα πέντε (85) άρθρα κατανεμημένα σε έντεκα (XI) Τμήματα. Στο άρθρο δεύτερο του ν. 4978/2022 ορίστηκε ως έναρξη ισχύος του η ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 7.10.2022.

2. Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τις βασικές μεταβολές και προσαρμογές που επέφερε η κωδικοποίηση του προϊσχύοντος ν.δ. 356/1974 με τα άρθρα 1 έως 83 του ΚΕΔΕ, καθώς και με τα άρθρα 84 (Μεταβατικές Διατάξεις) και 85 (Τελικές Διατάξεις) αυτού.

3. Τέλος, παρατίθενται (I) Πίνακας κωδικοποιητικών διατάξεων (ν. 4978/2022) και (II) Πίνακας κωδικοποιούμενων διατάξεων (ν.δ. 356/1974).

(Α) ΓΕΝΙΚΑ

4. Στο πλαίσιο της διοικητικής κωδικοποίησης, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση της Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης του ν. 4978/2022, με τον ΚΕΔΕ:

α) αποδόθηκαν οι κωδικοποιούμενες διατάξεις (ήτοι οι διατάξεις του ν.δ. 356/1974) στη δημοτική με εύληπτο και συστηματοποιημένο τρόπο και αναμορφώθηκε, όπου απαιτήθηκε, η δομή των άρθρων, των παραγράφων και των εδαφίων, ώστε να αποδίδεται πλέον με σαφή και κατανοητό τρόπο το νόημα των κανόνων που εισάγονται,

β) εξαλείφθηκαν οι ασυνέπειες ή οι αναντιστοιχίες των επιμέρους ρυθμίσεων κατά τρόπο ώστε οι ρυθμίσεις αυτές να μπορούν να λειτουργούν αυτοτελώς (με κανονιστική και ερμηνευτική συνέπεια), χωρίς να απαιτείται κατ' ανάγκη προσφυγή σε άλλες διατάξεις,

γ) καταργήθηκαν διατάξεις ή και ολόκληρα άρθρα του ν.δ. 356/1974, καθώς είτε πλέον ελλείπουν ή έχουν καταργηθεί οι εισαγωγικές ή κάποιες από τις προϋποθέσεις εφαρμογής τους, ή κρίθηκαν άνευ αντικειμένου ή απηχούσαν ανύπαρκτους πλέον όρους νομοθέτησης, είτε επειδή έχουν κριθεί ασύμβατα προς το Σύνταγμα από το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο και έχουν καταργηθεί σιωπηρά από νεότερες διατάξεις,

δ) εισήχθησαν στον ΚΕΔΕ διατάξεις της εκτός του ν.δ. 356/1974 κείμενης νομοθεσίας, προκειμένου ο ΚΕΔΕ να έχει κανονιστική και ερμηνευτική αυτοτέλεια,
ε) επικαιροποιήθηκε η ονομασία των εμπλεκόμενων οργάνων της διοίκησης και οι αρμοδιότητές τους, λαμβάνοντας υπόψη τις οργανωτικές μεταβολές που έχουν επέλθει στην ονομασία και τις αρμοδιότητες διάφορων διοικητικών οργάνων, ιδίως με τη σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ν. 4389/2016, Α' 94), εφεξής ΑΑΔΕ, αλλά και μετά τις μεταβολές που είχαν επέλθει με τον ν. 4224/2013 (Α' 288), με γνώμονα τη δημιουργία συνθηκών ασφάλειας δικαίου για τους εφαρμοστές και τους διοικούμενους και τέλος,
στ) έγινε προσαρμογή του ακολουθούμενου τύπου και των διαδικασιών στις νέες νομοθετικές συνθήκες που έχουν προκύψει.

5. Αναγκαία συνέπεια της κωδικοποίησης που επήλθε με το πρώτο άρθρο του ν. 4978/2022 αποτέλεσε η αναρίθμηση των άρθρων του Κώδικα λόγω της κατάργησης άρθρων του ν.δ. 356/1974.

6. Σημειώνεται ότι στην κατ' άρθρο ανάλυση που ακολουθεί γίνεται αναφορά σε «Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» αντί «Υπουργό Οικονομικών» λόγω της μετονομασίας του οικείου Υπουργείου σύμφωνα με το π.δ. 82/2023 (Α' 139/1.8.2023).

(B) ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΤΜΗΜΑ Ι : Εισαγωγικές Διατάξεις (άρθρα 1–8 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙΙ : Διοικητική Εκτέλεση (άρθρα 9-64 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: Ανακοπές (άρθρα 65-67 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙV: Έξοδα Εκτέλεσης (άρθρα 68-71 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ V: Πειθαρχικές Διατάξεις (άρθρο 72 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ VI : Διαγραφή Χρεών (άρθρα 73-74 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ VII : Συμψηφισμός (άρθρο 75 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ VIII : Κοινοποιήσεις και Εκπροσώπηση Δημοσίου (άρθρα 76-77 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ ΙX : Εγγυητές-Μισθωτές-Υπομισθωτές (άρθρα 78-79 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ X : Γενικές Διατάξεις (άρθρα 80-83 ΚΕΔΕ)

ΤΜΗΜΑ XI : Μεταβατικές– Τελικές Διατάξεις (άρθρα 84–85 ΚΕΔΕ)

I. ΤΜΗΜΑ Ι: Εισαγωγικές Διατάξεις (άρθρα 1-8 ΚΕΔΕ)

7. άρθρο 1 [Είσπραξη Δημοσίων Εσόδων]

Με το άρθρο 1 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 1 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην είσπραξη δημοσίων εσόδων.

8. άρθρο 2 [Όργανα είσπραξης – Νόμιμος τίτλος]

Με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 2 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στα όργανα είσπραξης και στον νόμιμο τίτλο. Ειδικότερα:

Στο πλαίσιο της ανωτέρω κωδικοποίησης αντικαταστάθηκε ο όρος «Φορολογική Διοίκηση» με τον όρο «ΑΑΔΕ» και ο όρος «Γενικός Γραμματέας Δημοσίων εσόδων» με τον όρο «Διοικητής της ΑΑΔΕ», σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του αρ. 41 ν. 4389/2016 (Α' 94).

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου η είσπραξη των λοιπών δημοσίων εσόδων μπορεί να ανατεθεί σε κάποια από τα πρόσωπα της παρ. 2 ή σε οργανισμούς κοινής ωφέλειας. Με σχετική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της είσπραξης καθώς και ο έλεγχος για την είσπραξη αυτή. Ανάλογη απόφαση προβλέπεται και για την είσπραξη των εσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ).

9. άρθρο 3 [Καταβολή χρεών]

Με το άρθρο 3 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 3 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην καταβολή χρεών. Ειδικότερα:

Αναφορικά με τις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται από τα ποινικά δικαστήρια ισχύουν και εφαρμόζονται για τα ίδια ζητήματα οι διατάξεις του άρθρου 80 του Π.Κ., ενώ για όλες τις λοιπές οφειλές ισχύουν και εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις που αφορούν στην πάγια ρύθμιση και στις ad hoc ρυθμίσεις τμηματικής εξόφλησης οφειλών.

Αναφορικά με την παρ. 4 του άρθρου επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 35 του ν. 5000/2022 (Α' 226), το άρθρο 22 του ν. 4002/2011 (Α' 180) για την ανάκτηση κρατικών εγγυήσεων καταργήθηκε.

10. άρθρο 4 [Ατομική ειδοποίηση]

Με το άρθρο 4 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην ατομική ειδοποίηση. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 4 απαλείφθηκαν τα αναφερόμενα στη γενική αποστολή εκκαθαριστικών σημειωμάτων από το Μηχανογραφικό Κέντρο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στα οποία αποτυπώνεται η ατομική ειδοποίηση και η οποία αφορά ειδικά και στα τέλη κυκλοφορίας. Οι σχετικές προβλέψεις κατά το μεν γενικό τους μέρος έχουν καταργηθεί σιωπηρά από την εισαγωγή της ταυτότητας οφειλής (βλ. ιδίως την υπό στοιχεία Δ.Π.Δ.Α. ΑΑΔΕ Γ 1107473 ΕΞ 2017 (Β' 2435) απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ) και της εν γένει ηλεκτρονικής διαδικασίας και κατά το ειδικό τους μέρος με τις διατάξεις της υποπαρ. Ε7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) «*Ρυθμίσεις σχετικά με την καταβολή τελών κυκλοφορίας, τον έλεγχο οφειλών από τέλη κυκλοφορίας και κατά την μεταβίβαση αυτοκινήτων οχημάτων*», ενώ η είσπραξη των ποσών αυτών καθώς και εν γένει των βεβαιωμένων ή καταχωρισμένων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ οφειλών διενεργείται μέσω κωδικού και «ταυτότητας» πληρωμής.

11. άρθρο 5 [Ληξιπρόθεσμα χρέη]

Με το άρθρο 5 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 5 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στα ληξιπρόθεσμα χρέη. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 5 προστέθηκε η περίπτωση των χρεών προς το Δημόσιο που κατά την παρ. 6 του άρθρου 2 του ΚΕΔΕ προκύπτουν από την καταχώριση στοιχείων νόμιμων τίτλων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ.

12. άρθρο 6 [Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής] σε συνδυασμό με τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου των παρ.2, 3 και 4 του άρθρου 84

Με το άρθρο 6 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής. Ειδικότερα:

Επισημαίνεται, ότι τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974 καταργήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4321/2015 (Α' 32). Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ η κατάργηση των προστίμων καταλαμβάνει τις οφειλές που καταχωρίζονται στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης από τη δημοσίευση του ν. 4321/2015 (Α' 32/21.3.2015) και εφεξής. Ως εκ τούτου, η πρόβλεψη για την επιβολή του προστίμου εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 απαλείφθηκε από τον τίτλο και την παρ. 1 του άρθρου 6 του ΚΕΔΕ, καθόσον τα πρόστιμα αυτά δεν επιβάλλονται πλέον στις οφειλές που βεβαιώνονται ή καταχωρίζονται κατά ΚΕΔΕ και για τον ίδιο λόγο γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές (απαλοιφή) στις παρ. 3 και 6. Η αναφορά περί προστίμου εκπρόθεσμης καταβολής διατηρήθηκε στις παρ. 2 και 4, για την περίπτωση που τυχόν υπάρχουν οφειλές οι οποίες έχουν καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μετά την 1.1.2014 και πριν από τη δημοσίευση του ν. 4321/2015.

Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ ως προς τον υπολογισμό και το ανώτατο όριο των προσαυξήσεων για τις απαιτήσεις οι οποίες έχουν καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ μέχρι και την 31.12.2013, εφαρμόζεται το άρθρο 6 του ν.δ. 356/1974, όπως ίσχυε έως την ανωτέρω ημερομηνία.

Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ για τις οφειλές σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή Αρχή, πλην της ΑΑΔΕ, οι οποίες βεβαιώνονται μετά την 31.12.2014 εφαρμόζεται το άρθρο 6 του ΚΕΔΕ και για την είσπραξη αυτών ισχύουν οι διατάξεις του ιδίου νόμου, εκτός εάν από ειδικές διατάξεις ορίζεται διαφορετικά.

13. άρθρο 7 [Ατομική ειδοποίηση υπερημερίας – Χρόνος λήψης αναγκαστικών μέτρων]

Με το άρθρο 7 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 7 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στον χρόνο λήψης αναγκαστικών μέτρων καθώς και στην ατομική ειδοποίηση υπερημερίας.

14. άρθρο 8 [Λήψη μέτρων για μη ληξιπρόθεσμα χρέη]

Με το άρθρο 8 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 8 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στη λήψη μέτρων για μη ληξιπρόθεσμα χρέη. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε ο όρος «ο Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» με τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ» σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 4174/2013 και της παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016 (Α' 94) και συνεπώς τα αναφερόμενα στο ίδιο εδάφιο μέτρα λαμβάνει πλέον ο Διοικητής της ΑΑΔΕ. Κρίνεται πάντως σκόπιμο να αναφερθεί ότι τα σχετικά μέτρα μπορούν να λαμβάνουν και άλλα όργανα της Αρχής στα οποία είτε έχει χορηγηθεί εξουσιοδότηση να υπογράφουν με εντολή του Διοικητή της ΑΑΔΕ, είτε έχει

μεταβιβαστεί η σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ.. Η αναφερόμενη σύμφωνη γνώμη του Ειρηνοδίκη ή της Αστυνομικής Αρχής, όπου δεν εδρεύει Ειρηνοδικείο, συνδέεται από άποψη τοπικής αρμοδιότητας με την έδρα του εκάστοτε οργάνου της ΑΑΔΕ, που κατά περίπτωση αιτείται την λήψη των μέτρων και όχι με την έδρα του Διοικητή της ΑΑΔΕ, όταν το οικείο όργανο ενεργεί λόγω μεταβίβασης της αρμοδιότητας ή κατ' εξουσιοδότησή του Διοικητή της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ.

Τα δυο τελευταία εδάφια του άρθρου 8 ν.δ. 356/1974 αναφορικά με την άρνηση χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας, την απαγόρευση αναχώρησης στο εξωτερικό και το αναγκαστικό μέτρο της προσωπικής κράτησης απαλείφθηκαν στη νέα διάταξη ως σιωπηρώς καταργημένα, καθόσον πλέον, η άρνηση χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας ρυθμίζεται συστηματικά και εξαντλητικά από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ. και την κατ' εξουσιοδότηση αυτού νομοθεσία για το σύνολο των οφειλών που βεβαιώνονται στην ΑΑΔΕ, ενώ η απαγόρευση αναχώρησης στο εξωτερικό και η προσωπική κράτηση ως διοικητικό μέτρο ή αναγκαστικό μέτρο, αντίστοιχα, προς είσπραξη δημοσίων εσόδων, έχουν πλέον καταργηθεί (βλ. άρθρο 12 ν. 2873/2000, Α' 285, και παρ. 6 άρθρου 67 ν. 3842/2010, Α' 58).

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: Διοικητική Εκτέλεση (άρθρα 9 - 64 ΚΕΔΕ)

15. άρθρο 9 [Απαρίθμηση αναγκαστικών μέτρων]

Με το άρθρο 9 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 9 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην απαρίθμηση των αναγκαστικών μέτρων. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε ο όρος «του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου» με τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ» και δεν επαναλαμβάνονται πλέον τα χωρία του άρθρου 9 του ν.δ. 356/1974 αναφορικά με την πρόβλεψη για τον καθορισμό διοικητικού οργάνου από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθώς και για την έκδοση απόφασης από τον ίδιο Υπουργό περί κατανομής αρμοδιοτήτων κλπ, δεδομένου ότι τα παραπάνω έχουν σιωπηρά καταργηθεί λόγω της κατά το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ αρμοδιότητας του Διοικητή της ΑΑΔΕ να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και να αναθέτει τα καθήκοντα του ιδίου ή της Φορολογικής Διοίκησης- που προβλέπονται από τον ΚΕΔΕ και την κείμενη νομοθεσία- σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης κ.λπ. Ομοίως, η μεταβατικού χαρακτήρα διάταξη του τρίτου, πριν από το τέλος, εδαφίου του ιδίου άρθρου αναφορικά με την τύχη των ήδη επιβληθεισών κατασχέσεων, απαλείφθηκε λόγω του ότι αναφέρεται σε πολύ προγενέστερο χρόνο και έχει εκλείψει πλέον ο λόγος εισαγωγής της.

16. άρθρο 10 [Ενέργεια κατάσχεσης κινητών στα χέρια του οφειλέτη]

Με το άρθρο 10 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 10 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 ορίστηκε ότι κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη ενεργείται από δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της ΑΑΔΕ (αντί του υπαλλήλου του Δημοσίου Ταμείου) μετά από έγγραφη παραγγελία του Διοικητή της ΑΑΔΕ (αντί του Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου). Στην

ίδια παράγραφο ορίστηκε ότι στα στοιχεία της παραγγελίας κατάσχεσης αναφέρονται πλέον το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο η επωνυμία του, καθώς και ο ΑΦΜ του εφόσον υπάρχει, για λόγους συμβατότητας του περιεχόμενου της με τα αναφερόμενα στα άρθρα 2, 4, 7, 19, 20, 30, 39 και 43 του ΚΕΔΕ.

Στην παρ. 5 αντικαταστάθηκε η φράση «εις τον επισπεύδοντα Διευθυντή του Ταμείου» από τη φράση «στον επισπεύδοντα», που αναφέρεται στο οικείο όργανο της ΑΑΔΕ το οποίο εκκινεί την εκτέλεση ή διενεργεί τη συγκεκριμένη πράξη.

Στην παρ. 7 προβλέπεται πλέον ότι η επίδοση της έκθεσης κατάσχεσης διενεργείται προς τον γραμματέα του Ειρηνοδικείου του τόπου της κατάσχεσης (αντί του Ειρηνοδίκη) και η από αυτόν καταχώριση περίληψης της έκθεσης γίνεται σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο.

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 απαλείφθηκε διότι δεν ισχύει η εισαγωγική προϋπόθεση της ανάθεσης της είσπραξης εσόδων σε ταμειακό υπάλληλο για τη διενέργεια από αυτόν της οίκοθεν κατάσχεσης κινητών.

17. άρθρο 11 [Εξουσίες ενεργούντος την κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη]

Με το άρθρο 11 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 11 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις εξουσίες του ενεργούντος την κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι όροι «Δήμαρχος ή Πρόεδρος Κοινότητας ή Δημοτικός ή Κοινοτικός Σύμβουλος» αντικαταστάθηκαν και επικαιροποιήθηκαν με τους όρους «δήμαρχος ή πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος δημοτικής κοινότητας ή δημοτικός σύμβουλος ή σύμβουλος δημοτικής κοινότητας», λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α' 87), «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».

18. άρθρο 12 [Πολλαπλές κατασχέσεις]

Με το άρθρο 12 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 12 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην επιβολή πολλαπλών κατασχέσεων. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 12 επιλέχτηκε ο πλέον δόκιμος όρος «πολλαπλές» (αντί του «πλείονες»), λαμβανομένου υπόψη ότι ο όρος αυτός ήδη αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου όγδοου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 (Α' 87), με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 958 Κ.Πολ.Δ. και εισήχθη πλέον και στο δίκαιο της κοινής αναγκαστικής εκτέλεσης το σύστημα των πολλαπλών κατασχέσεων, που ήδη ίσχυε στο δίκαιο της διοικητικής εκτέλεσης.

19. άρθρο 13 [Συνέπειες κατάσχεσης κινητών]

Με το άρθρο 13 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 13 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις συνέπειες κατάσχεσης κινητών. Ειδικότερα:

Στην παρ.1 αντικαταστάθηκε ο όρος «Διευθυντού του Ταμείου» με τον όρο «Διοικητή της ΑΑΔΕ».

20. άρθρο 14 [Κατάσχεση νομισμάτων και χρεογράφων]

Με το άρθρο 14 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 14 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση νομισμάτων και χρεογράφων. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 ορίστηκε ότι εάν τα κατασχεμένα κινητά είναι χρήματα σε ημεδαπό νόμισμα, μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης, γίνεται από τον κατασχόντα άμεση κατάθεσή τους στην υπηρεσία της ΑΑΔΕ που επέβαλε την κατάσχεση ή πλέον και σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου (σε αντικατάσταση του όρου «Δημόσιο Ταμείο»), καθόσον η είσπραξη των ποσών αυτών και εν γένει των βεβαιωμένων ή καταχωρισμένων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ οφειλών μπορεί να διενεργείται μέσω κωδικού και «ταυτότητας» πληρωμής [βλ. την υπό στοιχεία Δ.Π.Δ.Α. ΑΑΔΕ Γ 1107473 ΕΞ 2017 (Β' 2435) απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ και την υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1212/23.11.2012 (Β' 3338) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1110/30.5.2013 (Β' 1303) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών].

Στην παρ. 2 ορίστηκε ότι τα αλλοδαπά νομίσματα μετατρέπονται πλέον από τον Προϊστάμενο της εγγύτερης χωρικά με τον τόπο επιβολής της κατάσχεσης υπηρεσίας της ΑΑΔΕ (αντί του Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου) μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος σε ημεδαπό νόμισμα και το σχετικό ποσό (ημεδαπό νόμισμα) μεταφέρεται πλέον σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου.

Στην παρ. 3 ως προς τα κατασχεμένα χρεόγραφα, προβλέπεται πλέον ότι αυτά εκποιούνται με απόφαση που εκδίδεται κατά περίπτωση από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ αντί του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, βάσει της παρ. 9 του άρθρου 8 του ν. 4224/2013 (Α' 288) σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 και 14 του ν. 4389/2016 (Α' 94).

21. άρθρο 15 [Μεσεγγύηση κατασχεθέντων κινητών – Φύλαξη]

Με το άρθρο 15 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 15 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στη μεσεγγύηση κατασχεθέντων κινητών και στη φύλαξη αυτών. Ειδικότερα:

Στην παρ. 2 της διάταξης, η αναφορά στα πρόσωπα τα οποία μπορούν να οριστούν ως μεσεγγυούχοι προσαρμόστηκε στις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και πλέον μεσεγγυούχος ορίστηκε, μεταξύ άλλων προσώπων, «(..)ο πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή ο πρόεδρος δημοτικής κοινότητας του τόπου της κατάσχεσης (..)».

Στις παρ. 4 και 5 οι όροι «επισπεύδοντα Διευθυντή του Ταμείου» και «Διευθυντής του Ταμείου» αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από τον «επισπεύδοντα» και «επισπεύδων την εκτέλεση», που αφορά στο εκάστοτε όργανο της ΑΑΔΕ το οποίο έχει ήδη εκκινήσει την εκτέλεση ή διενεργεί τη συγκεκριμένη διαδικαστική πράξη είτε λόγω εντολής είτε λόγω μεταβίβασης της σχετικής αρμοδιότητας του Διοικητή της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ.

Στην παρ. 9 και όσον αφορά στις αμφισβητήσεις περί ορισμού του μεσεγγυούχου ή του φύλακα κ.λπ. διατηρήθηκε η δικαιοδοσία και αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. και 229 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.). Η έννοια της επιφύλαξης αυτής είναι ότι η διάταξη δεν τροποποιεί θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

22. άρθρο 16 [Ασυγκόμιστοι καρποί]

Με το άρθρο 16 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 16 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στους ασυγκόμιστους καρπούς, δηλαδή στους φυσικούς καρπούς του πράγματος που δεν έχουν συλλεγεί και θεωρούνται κινητά σε περίπτωση κατάσχεσής τους.

23. άρθρο 17 [Ακατάσχετα]

Με το άρθρο 17 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 17 του ν.δ. 356/1974, (όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4941/2022, Α' 113), που αναφέρεται στα ακατάσχετα κινητά πράγματα. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου ορίστηκε ότι εξαιρούνται από την κατάσχεση: α) τα πράγματα που είναι απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του, και β) προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, τα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους.

Στην παρ. 2 προβλέπεται πλέον ότι για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν περί του ακατάσχετου ή μη των πραγμάτων του εν λόγω άρθρου, οι διαφορές αυτές εκδικάζονται από το Ειρηνοδικείο, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 216 και επ. του Κ.Δ.Δ., που ρυθμίζουν αντίστοιχα ζητήματα. Η έννοια της επιφύλαξης αυτής είναι ότι η διάταξη δεν τροποποιεί θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

24. άρθρο 18 [Περιορισμοί κατά την κατάσχεση]

Με το άρθρο 18 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 18 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στους περιορισμούς κατά την επιβολή κατάσχεσης κινητών πραγμάτων.

25. άρθρο 19 [Πρόγραμμα πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 19 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 19 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στο πρόγραμμα πλειστηριασμού κινητών. Ειδικότερα:

Στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 19 ορίστηκε ότι στα στοιχεία του προγράμματος πλειστηριασμού αναφέρονται πλέον το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο η επωνυμία του, καθώς και ο ΑΦΜ του εφόσον υπάρχει, για λόγους εναρμόνισης με τις διατάξεις των άρθρων 2, 4, 7, 10, 20, 30, 39 και 43 του ΚΕΔΕ. Στην περ. β' της ίδιας παραγράφου ως προς το ποσό της οφειλής για το οποίο έγινε η κατάσχεση (ως περιεχόμενο του προγράμματος πλειστηριασμού) ενσωματώθηκε πλέον η πρόβλεψη ότι στο ποσό αυτό μπορεί να προστεθούν και χρέη ληξιπρόθεσμα και μη, που έχουν βεβαιωθεί ή προκύπτουν από την καταχώριση των στοιχείων νόμιμων ή εκτελεστών τίτλων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ μέχρι τη χρονολογία έκδοσής του προγράμματος (αντί της αναφοράς ότι στο ποσό της οφειλής της κατάσχεσης δύνανται να προστεθούν και τα μετά την

κατάσχεση βεβαιωθέντα χρέη) κατ' εναρμόνιση της σχετικής διατύπωσης με την αντίστοιχη του άρθρου 43 του ΚΕΔΕ, που αφορά στο πρόγραμμα πλειστηριασμού των ακινήτων.

Η παρ. 3 του άρθρου 19 του ν.δ. 356/1974 σχετικά με τη μεταφορά χρεών σε άλλο Δημόσιο Ταμείο και τη συνέχιση της εκτέλεσης από τον Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου απαλείφθηκε, δεδομένης της έλλειψης ρυθμιστικού περιεχομένου, λόγω των οργανωτικών μεταβολών που έχουν πλέον επέλθει.

Τέλος, το περιεχόμενο των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν.δ. 356/1974, μεταφέρθηκε και ενσωματώθηκε στα νέα άρθρα 20 και 21 του ΚΕΔΕ, ως αναλύεται παρακάτω στα οικεία άρθρα.

26. άρθρο 20 [Δημοσιότητα προγράμματος πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 20 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στη δημοσιότητα του προγράμματος πλειστηριασμού, κωδικοποιήθηκε το άρθρο 20 καθώς και η παρ. 5 του άρθρου 19 του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 20 έγινε η απαραίτητη προσαρμογή στη νέα ονομασία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης «e-ΕΦΚΑ» αντί του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, σε εναρμόνιση με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4670/2020 (Α' 43), με το οποίο προστέθηκε άρθρο 51Α στο ν. 4387/2016 (Α' 85), δυνάμει του οποίου το ν.π.δ.δ. Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) μετονομάστηκε σε ν.π.δ.δ. «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης «e-ΕΦΚΑ», καθώς και της παρ. 5 άρθρου 965 του Κ.Πολ.Δ..

Στην παρ. 2 απαλείφθηκε η υποχρέωση κοινοποίησης του προγράμματος πλειστηριασμού στη Διοίκηση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, καθόσον με την υπ' αρ. 46/1/27.7.2012 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (Β' 2208) έχει ήδη ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (Α.Τ.Ε.)» και αυτή τέθηκε σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 68 του ν. 3601/2007 (Α' 178). Στην ίδια παράγραφο έγινε η απαραίτητη προσαρμογή και πλέον τα στοιχεία του προγράμματος πλειστηριασμού κοινοποιούνται στη Διοίκηση του ν.π.δ.δ Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης «e-ΕΦΚΑ», αντί της αναφοράς στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), σε εναρμόνιση με το συνδυασμό των άρθρων 51 και 53 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και 1 του ν. 4670/2020 (Α' 43).

Στην παρ. 3 ενσωματώθηκε μερικώς, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο άρθρο 19, το περιεχόμενο της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν.δ. 356/1974, σχετικά με τη δυνατότητα δημοσίευσης σε διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ των περιλήψεων των προγραμμάτων πλειστηριασμού κινητών κατά την παρ. 9 του άρθρου 43 του ΚΕΔΕ.

27. άρθρο 21 [Διενέργεια του πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 21 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στη διενέργεια του πλειστηριασμού, κωδικοποιήθηκαν το άρθρο 21, η παρ. 5 του άρθρου 19, καθώς και η παρ. 3 του άρθρου 43 του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 21 έγινε η απαραίτητη προσαρμογή στις ήδη θεσπισθείσες διατάξεις των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και ορίστηκε πλέον ότι «Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον συμβολαιογράφου της εφετειακής περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση ή της έδρας του μεσεγγυούχου που ορίστηκε. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων διενεργείται αδαπάνως για το Δημόσιο μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από τον πιστοποιημένο, για τον σκοπό αυτό, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 959 του Κ.Πολ.Δ., εφόσον δεν αντίκεινται στον παρόντα Κώδικα», κατ' εναρμόνιση της σχετικής διατύπωσης μερικώς με την αντίστοιχη του άρθρου 44 του ΚΕΔΕ, που αφορά στη διενέργεια ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ακινήτων.

Στην παρ. 2 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν.δ. 356/1974, μετά την απαλοιφή του πρώτου εδαφίου, καθόσον η πρόβλεψη περί εφαρμογής του άρθρου 959 Κ.Πολ.Δ. έχει ήδη εισαχθεί στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21.

Στην παρ. 3 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν.δ. 356/1974, με εξαίρεση αναφορές στα διαδικαστικά θέματα του ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου του πλειστηριασμού (συμβολαιογράφου), το περιεχόμενο των οποίων έχει ήδη ενσωματωθεί στην παρ. 1 του άρθρου 21.

Στην παρ. 4 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν.δ. 356/1974, αναφορικά με την περίπτωση κατά την οποία η αξία των κατασχεμένων δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Διοικητή της ΑΑΔΕ για τη ρύθμιση κάθε ειδικότερου θέματος.

28. άρθρο 22 [Διαίρεση πλειστηριαζόμενων πραγμάτων - Έκθεση πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 22 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 22 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στη διαίρεση των πλειστηριαζομένων πραγμάτων και στην έκθεση του πλειστηριασμού. Ειδικότερα:

Στην παρ. 2 του άρθρου 22 έγινε η απαραίτητη προσαρμογή στη διαδικασία των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, με απαλοιφή της διαδικασίας που προσομοιάζει στη διενέργεια των φυσικών πλειστηριασμών, όπως η υπογραφή της έκθεσης από τον παριστάμενο οφειλέτη και τους παριστάμενους μάρτυρες. Διατηρήθηκε η σύνταξη σχετικής έκθεσης επί του πλειστηριασμού, κατά το άρθρο 965 Κ.Πολ.Δ., το οποίο εφαρμόζεται συμπληρωματικά και προσιδιάζει στην προκειμένη περίπτωση.

Ομοίως, η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν.δ. 356/1974 απαλείφθηκε, ελλείψει της ουσιαστικής προϋπόθεσης της διενέργειας του φυσικού πλειστηριασμού.

29. άρθρο 23 [Περιπτώσεις οριστικής κατακύρωσης]

Με το άρθρο 23 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 23 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις περιπτώσεις οριστικής κατακύρωσης πλειστηριασθέντων κινητών πραγμάτων. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 της νέας διάταξης επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του ν.δ. 356/1974. Περαιτέρω, το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 εναρμονίστηκε προς την παρ. 3 του άρθρου 965 Κ.Πολ.Δ., σχετικά με τους τρόπους καταβολής του πλειστηριάσματος στον υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού από τον τελευταίο πλειοδότη, ήτοι σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με επιταγή έκδοσης τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

30. άρθρο 24 [Προσωρινή κατακύρωση και έγκριση]

Με το άρθρο 24 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 24 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην προσωρινή κατακύρωση πλειστηριασθέντων κινητών πραγμάτων και στην έγκριση ή μη αυτής από τον επισπεύδοντα. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 έως 5 της νέας διάταξης επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 24 του ν.δ. 356/1974. Περαιτέρω, οι όροι «Διευθυντής Δημοσίου Ταμείου» ή «επισπεύδοντα Διευθυντή Δημοσίου Ταμείου» αντικαταστάθηκαν από τον όρο «επισπεύδων», που αναφέρεται στο όργανο της ΑΑΔΕ που εκκινεί την εκτέλεση ή διενεργεί τη συγκεκριμένη διαδικαστική πράξη, είτε επειδή του έχει χορηγηθεί εξουσιοδότηση να υπογράφει με εντολή του Διοικητή είτε επειδή του έχει μεταβιβαστεί η σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ.

31. άρθρο 25 [Επανάληψη πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 25 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 25 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην επανάληψη του πλειστηριασμού. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 25 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των παρ. 1 και 2 του άρθρου 25 του ν.δ. 356/1974, έγινε όμως αντικατάσταση της φράσης «κατά την κρίσιν του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου» με τη φράση «με απόφαση του επισπεύδοντος» σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο. Περαιτέρω, απαλείφθηκε η αναφορά στη δυνατότητα ορισμού υπαλλήλου πλειστηριασμού, λόγω της αναγκαστικής προσαρμογής στην ηλεκτρονική διαδικασία του πλειστηριασμού που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ΚΕΔΕ και στο άρθρο 959 Κ.Πολ.Δ..

32. άρθρο 26 [Ενέργειες σε περίπτωση αναστολής ή ματαίωσης πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 26 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 26 του ν.δ. 356/1974, το οποίο αναφέρεται στις ενέργειες σε περίπτωση αναστολής ή ματαίωσης του πλειστηριασμού. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 26 απαλείφθηκε η αναφορά περί της επανάληψης των κοινοποιήσεων χωρίς χρονικό περιορισμό, ως μη έχουσα πλέον αντικείμενο, λόγω του ότι οι κατά ΚΕΔΕ προθεσμίες υποτάσσονται σε χρονικούς περιορισμούς ή κανόνες.

33. άρθρο 27 [Αναπλειστηριασμός]

Με το άρθρο 27 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 27 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στον αναπλειστηριασμό. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 27 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των παρ. 1 και 2 του άρθρου 27 του ν.δ 356/1974. Στην παρ. 1 αναδιατυπώθηκε η λέξη «διώκεται» με τη φράση «επιδιώκεται σε βάρος του η είσπραξη ως οφειλέτη του Δημοσίου». Ακολούθως, στην παρ. 2 διατηρήθηκε η βεβαίωση της οφειλής και περαιτέρω εισήχθη η έννοια της καταχώρισης αυτής στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ΚΕΔΕ.

34. άρθρο 28 [Αναγγελίες]

Με το άρθρο 28 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 28 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις αναγγελίες. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του ν.δ. 356/1974. Στην ήδη υφιστάμενη αναφορά της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν.δ. 356/1974 σχετικά με τη Δημόσια Αρχή που συντάσσει τον πίνακα χρεών, έγινε προσθήκη της λέξης «οποιαδήποτε», λαμβάνοντας υπόψη αφενός τη νέα οργανωτική δομή της ΑΑΔΕ και αφετέρου την αρμοδιότητα των υπηρεσιών αυτής.

35. άρθρο 29 [Ενέργειες μετά την οριστική κατακύρωση]

Με το άρθρο 29 του ΚΕΔΕ, κωδικοποιήθηκε το άρθρο 29 του ν.δ. 356/1974, το οποίο αναφέρεται στις ενέργειες του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή του προσώπου που διενήργησε τον πλειστηριασμό, μετά την οριστική κατακύρωση πλειστηριασθέντων κινητών πραγμάτων.

36. άρθρο 30 [Κατάσχεση στα χέρια τρίτου]

Με το άρθρο 30 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 30 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 30 αναφέρεται πλέον ο όρος «κατασχετήριο» και απαλείφεται η λέξη «έγγραφο» για λόγους ορολογικής συνέπειας με τις επόμενες διατάξεις των άρθρων περί κατάσχεσης στα χέρια τρίτων. Επιπροσθέτως, η περ. γ της παρ. 1 εναρμονίστηκε με τις μεταβολές που είχαν ήδη επέλθει στο άρθρο 30Α του ν.δ. 356/1974 και πλέον, ως προς τα στοιχεία του περιεχομένου του κατασχετηρίου, προβλέπεται η δυνατότητα αντικατάστασης του πίνακα χρεών με την ταυτότητα οφειλής του κατασχετηρίου, αποκαθιστώντας την ενιαία διατύπωση των διατάξεων που αφορούν το περιεχόμενο αυτού (κατ' αναλογία των διατάξεων του άρθρου 31 του Κ.Ε.Δ.Ε). Περαιτέρω, στα στοιχεία του κατασχετηρίου προστίθεται πλέον και ο ΑΦΜ (κατά τα πρότυπα που έχουν ακολουθηθεί σε όλες τις προηγούμενες διαδικαστικές πράξεις της εκτέλεσης).

Στην παρ. 2 αντικαταστάθηκαν οι λέξεις «Δημόσιο Ταμείο» από τη φράση «στην υπηρεσία της ΑΑΔΕ που επέβαλε την κατάσχεση» και προστέθηκε η φράση «ή σε τραπεζικό λογαριασμό του Δημοσίου» και, συνεπώς, ορίστηκε εναλλακτικός τρόπος κατάθεσης των κατασχεθέντων.

Τέλος, δεν αναφέρεται πλέον στην ίδια παράγραφο το μέτρο της προσωπικής κράτησης λόγω κατάρνησης των οικείων διατάξεων περί προσωποκράτησης του ν. 1867/1989 με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010 (Α' 58).

37. άρθρο 31 [Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων]

Με το άρθρο 31 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 30Α του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα:

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 31 προστέθηκαν, για λόγους εναρμόνισης, μετά τη χρονολογία βεβαίωσης, τα στοιχεία της καταχώρισης του νομίμου- εκτελεστού τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ. Τέλος, απαλείφθηκε η αναφορά στη μη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 του ν.δ. 17.7/13.8.1923 (Α' 224), δεδομένης της κατάργησής τους από τις διατάξεις του άρθρου 119 του ν. 4842/2021 (Α' 190).

38. άρθρο 32 [Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων με ηλεκτρονικά μέσα]

Με το άρθρο 32 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 30Β του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων με ηλεκτρονικά μέσα. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 32 επικαιροποιήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο περί προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής στο ισχύον δίκαιο, ήτοι στις διατάξεις του ν. 4727/2020 (Α' 184). Επιπλέον, σε προσαρμογή προς τις ισχύουσες ρυθμίσεις, η προβλεπόμενη μέχρι πρότινος εξαίρεση από την υποχρέωση γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης συγκατάθεσης, κατά τα άρθρα 5, 6 και 11 του ν. 2472/1997 (Α' 50) της διέλευσης των δεδομένων δια των οικείων διαμετακομιστικών κόμβων αντικαταστάθηκε από την πρόβλεψη εξαίρεσης από την υποχρέωση ενημέρωσης κατά τα άρθρα 13 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (L 119) και τα άρθρα 31 και 32 του ν. 4842/2021. Περαιτέρω, δεν επαναλαμβάνεται πλέον, ως ανωτέρω, η αναφορά στη μη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 του ν.δ. 17.7/13.8.1923, μετά και την κατάργησή τους από τις διατάξεις του άρθρου 119 του ν. 4842/2021 .

Ομοίως, δεν επαναλαμβάνεται η μεταβατική ρύθμιση της παρ. 4 του άρθρου 30Β του ν.δ. 356/1974 λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου (χρονικά) και αναδιατυπώνεται η υποχρέωση τήρησης της κατά το άρθρο 32 διαδικασίας κατάσχεσης στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων με ηλεκτρονικά μέσα και η κατ' εξαίρεση και υπό προϋποθέσεις εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 31. Τέλος, αντικαταστάθηκε στην παρ. 5 ο όρος «Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων» από τον όρο «Διοικητής της ΑΑΔΕ».

39. άρθρο 33 [Ακατάσχετα στα χέρια τρίτων]

Με το άρθρο 33 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 31 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στα ακατάσχετα στα χέρια τρίτων.

40. άρθρο 34 [Δήλωση τρίτου]

Με το άρθρο 34 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 32 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στη δήλωση τρίτου στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 34 ορίστηκε ότι η δήλωση του τρίτου γίνεται είτε με έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον κατασχόντα είτε προφορικά ή (πλέον) με ηλεκτρονικά

μέσα στον γραμματέα του Ειρηνοδικείου (αντί του Ειρηνοδίκη). Στην περίπτωση της προκαταβολικής εξόφλησης ή εκχώρησης μισθωμάτων των (υπο)μισθωτών ως τρίτων η δήλωσή τους ισχύει για το κατασχόν Δημόσιο, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν υποβάλει σχετική δήλωση στην αρμόδια ΔΟΥ φορολογίας εισοδήματός τους ή στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ (αντί της Εφορίας) προ της επιβολής της κατάσχεσης. Αντίγραφο της τελευταίας δήλωσης (αντί βεβαίωσης) θα πρέπει να συνοδεύει τη δήλωση περί προκαταβολικής εξόφλησης ή εκχώρησης των μισθωμάτων, η οποία επιδίδεται ή καταχωρείται αρμοδίως κατά τα ανωτέρω.

41. άρθρο 35 [Συνέπειες υποβολής ή μη δήλωσης τρίτου]

Με το άρθρο 35 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 33 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις συνέπειες υποβολής ή μη δήλωσης τρίτου και αναδιαρθρώθηκε το περιεχόμενό του σε δύο παραγράφους. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προβλέπεται πλέον ότι η καταφατική δήλωση του τρίτου αποτελεί εκτελεστό τίτλο σε βάρος του τρίτου σε εναρμόνιση με το άρθρο 989 του Κ.Πολ.Δ., που εφαρμόζεται συμπληρωματικά (άρθρο 80 ΚΕΔΕ). Δεν είναι, ωστόσο, αναγκαία η βεβαίωση- καταχώριση στα βιβλία εισπρακτέων απαιτήσεων ξεχωριστής οφειλής σε βάρος του τρίτου, καθόσον από τη δήλωσή του αυτή δημιουργείται πρόσθετη υποχρέωσή του να εξοφλήσει την ήδη βεβαιωμένη - καταχωρισθείσα απαίτηση του οφειλέτη του κατασχόντος Δημοσίου.

42. άρθρο 36 [Κατασχέσεις στα χέρια λοιπών υπόχρεων προσώπων]

Με το άρθρο 36 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το δέκατο εδάφιο του άρθρου 30Α του ν.δ. 356/1974 περί ανάλογης εφαρμογής των διατάξεων του ΚΕΔΕ περί κατάσχεσης στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων και στα εγκατεστημένα στη χώρα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 (Α' 163).

43. άρθρο 37 [Ανακοπή κατά δήλωσης τρίτου]

Με το άρθρο 37 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 34 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην ανακοπή κατά δήλωσης τρίτου. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε ο όρος «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» από τον «Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ» που επέβαλε την κατάσχεση, ο οποίος νομιμοποιείται να ασκήσει ανακοπή κατά της δήλωσης τρίτου μέσα σε έναν μήνα από την κοινοποίηση της δήλωσης ή την περιέλευση σ' αυτόν της έκθεσης του Ειρηνοδικείου σχετικά με τη δήλωση. Η εν λόγω ανακοπή εισάγεται και εκδικάζεται από τα πολιτικά δικαστήρια κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 986 του Κ.Πολ.Δ. υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 216 και της παρ. 2 του άρθρου 217 του Κ.Δ.Δ.. Η έννοια της επιφύλαξης αυτής είναι ότι η διάταξη δεν τροποποιεί θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

44. άρθρο 38 [Αντικειμενικά όρια της κατάσχεσης]

Με το άρθρο 38 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στα αντικειμενικά όρια της κατάσχεσης ακινήτων, κωδικοποιήθηκαν το άρθρο 35, η παρ. 5 του άρθρου 36 και η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 38 κωδικοποιήθηκε το περιεχόμενο του άρθρου 35 του ν.δ. 356/1974, ενώ στην παρ. 3 μεταφέρθηκαν, για λόγους ορθότερης συστηματοποίησης και ενοποίησης τους, οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 36 και της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρονται στις πολλαπλές κατασχέσεις και στην ισχύ της κατάσχεσης ακινήτου και επί της αποζημίωσης που οφείλεται από την ασφάλιση, εφόσον το κατασχεμένο ακίνητο είναι ασφαλισμένο, υπό τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ΚΕΔΕ.

45. άρθρο 39 [Διαδικασία επιβολής κατάσχεσης] σε συνδυασμό με τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου της παρ. 5 του άρθρου 84

Με το άρθρο 39 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στη διαδικασία επιβολής κατάσχεσης ακινήτων κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 1, 2, 3, 4, 6 και 7 του άρθρου 36, καθώς και το πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στη παρ. 1 κωδικοποιήθηκε το περιεχόμενο της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν.δ. 356/1974 και αντικαταστάθηκαν οι όροι «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ» και ο «υπάλληλος του Δημοσίου Ταμείου» από τον «υπάλληλο της ΑΑΔΕ».

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 ορίστηκε ότι στην έκθεση κατάσχεσης αναφέρονται πλέον, μεταξύ άλλων, το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο του οφειλέτη, και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο η επωνυμία του, καθώς και ο ΑΦΜ του εφόσον υπάρχει, για λόγους εναρμόνισης με τις διατάξεις των άρθρων 2, 4, 7, 10, 19, 20, 30 και 43 του ΚΕΔΕ. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 κωδικοποιήθηκε η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974, σύμφωνα με την οποία, στην έκθεση κατάσχεσης είναι δυνατό να περιληφθούν χρέη του οφειλέτη που δεν έχουν περιληφθεί στην παραγγελία της κατάσχεσης, τα οποία πάντως είναι ληξιπρόθεσμα. Η αναφορά της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 περί κοινής πράξης, αντικαταστάθηκε στη νέα διάταξη από την αναφορά σε πράξη του παραγγέλλοντος την κατάσχεση (ήτοι του Διοικητή ή αρμόδιου- εξουσιοδοτημένου οργάνου της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ).

Στην παρ. 4, με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 4 του άρθρου 36 του ν.δ. 356/1974, στα πρόσωπα τα οποία υπογράφουν την έκθεση κατάσχεσης περιλαμβάνεται πλέον και ο νομέας, για να καλυφθεί η περίπτωση που τρίτος νέμεται το ενυπόθηκο κτήμα με νόμιμο τίτλο, σε εναρμόνιση με τη συμπληρωματικά εφαρμοζόμενη παρ. 3 του άρθρου 995 του Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 80 ΚΕΔΕ).

Στην παρ. 5 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 36 του ν.δ. 356/1974 και ορίστηκε ότι για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου που κατάσχετα λαμβάνεται υπόψη η εμπορική αξία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 993 του Κ.Πολ.Δ.. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού της εμπορικής αξίας του ακινήτου που κατάσχετα, το

αρμόδιο όργανο προσδιορισμού της αξίας αυτής, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής του, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα (ΠΟΛ 1011/18.1.2018, Β' 63).

Στην παρ. 6 κωδικοποιήθηκε η παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974, στην οποία ορίστηκε ότι για την τιμή πρώτης προσφοράς εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 995 του Κ.Πολ.Δ..

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η παρ. 5 του άρθρου 36 του ν.δ. 356/1974 απαλείφθηκε στο άρθρο 39, διότι ενσωματώθηκε στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ΚΕΔΕ.

Στη διάταξη μεταβατικού δικαίου της παρ. 5 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ, με την οποία κωδικοποιήθηκε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974, επαναλήφθηκε η διάταξη αυτής περί επαναπροσδιορισμού της τιμής πρώτης προσφοράς για προγράμματα πλειστηριασμών που θα εκδοθούν επί κατασχέσεων που έχουν επιβληθεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της Απόφασης ΠΟΛ 1011/18.1.2018 (Β' 63) κατ' εφαρμογή της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν.δ. 356/1974 και ήδη, της παρ. 5 του άρθρου 39 του ΚΕΔΕ.

46. άρθρο 40 [Υποβολή και κοινοποίηση της έκθεσης κατάσχεσης]

Με το άρθρο 40 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στην υποβολή και κοινοποίηση της έκθεσης κατάσχεσης ακινήτων, κωδικοποιήθηκε το άρθρο 37 και η παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 κωδικοποιήθηκε η μοναδική παράγραφος του άρθρου 37 του ν.δ. 356/1974, με την προσθήκη στους αποδέκτες της επίδοσης αντίγραφου της έκθεσης κατάσχεσης του τρίτου κύριου ή νομέα του ακινήτου, και των ενυπόθηκων δανειστών, εάν η απαίτησή τους έχει εγγραφεί στα σχετικά βιβλία. Η προσθήκη αυτή έγινε για λόγους εναρμόνισης της συγκεκριμένης διάταξης προς τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 43 του ΚΕΔΕ, η οποία προβλέπει ρητά ότι το πρόγραμμα πλειστηριασμού (το οποίο αποτελεί επόμενη διαδικαστική πράξη της εκτέλεσης) κοινοποιείται και προς τον τρίτο κύριο και τους ενυπόθηκους δανειστές κ.λπ..

Στην παρ. 2 κωδικοποιήθηκε εν μέρει η παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 και, κατά τα λοιπά, έγινε ενσωμάτωση του περιεχομένου της συμπληρωματικά εφαρμοζόμενης παρ. 2 του άρθρου 995 του Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 80 ΚΕΔΕ), ώστε η συνολική ρύθμιση της συγκεκριμένης παραγράφου να αποκτήσει κανονιστική και ερμηνευτική αυτοτέλεια.

47. άρθρο 41 [Συνέπειες της κατάσχεσης]

Με το άρθρο 41 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 38 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις συνέπειες της κατάσχεσης ακινήτων. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιήθηκε το περιεχόμενο του άρθρου 38 του ν.δ. 356/1974, με την επισήμανση ότι στην παρ. 1 έγινε προσθήκη του περιεχομένου της παρ. 1 του συμπληρωματικά εφαρμοζόμενου άρθρου 997 του Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 80 ΚΕΔΕ), που αφορά στην ακυρότητα της διάθεσης ενυπόθηκου ακινήτου από τον τρίτο μετά την επίδοση σε αυτόν της κατασχετήριας έκθεσης.

Σημειώνεται, ότι η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν.δ. 356/1974 δεν ενσωματώθηκε στο παρόν άρθρο, διότι ενσωματώθηκε στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ΚΕΔΕ.

48. άρθρο 42 [Μεσεγγουύχος]

Με το άρθρο 42 ΚΕΔΕ που αναφέρεται στον μεσεγγουύχο του ακινήτου, κωδικοποιήθηκε το άρθρο 40 του ν.δ. 356/1974, με προσαρμογή του περιεχομένου αυτού στην παρ. 1 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974, ως προς τον μεσεγγουύχο.

49. άρθρο 43 [Πρόγραμμα πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 43 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στο πρόγραμμα πλειστηριασμού ακινήτων, κωδικοποιήθηκαν το άρθρο 41 του ν.δ. 356/1974, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 επαναλαμβάνεται το περιεχόμενο των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν.δ. 356/1974, αντικαθίσταται ο όρος «Προϊστάμενος της ΔΟΥ» από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ» και ενσωματώνονται κατά το περιεχόμενό τους το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 αναφορικά: α) με τον καθορισμό της τιμής της πρώτης προσφοράς στην εμπορική αξία του ακινήτου κατά το τελευταίο εδάφιο της συμπληρωματικά εφαρμοζόμενης παρ. 1 του άρθρου 995 Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 80 ΚΕΔΕ) και β) με τη δυνατότητα να προστεθούν στο πρόγραμμα του πλειστηριασμού ληξιπρόθεσμα και μη χρέη, τα οποία έχουν βεβαιωθεί ή προκύπτουν από την καταχώριση στα βιβλία εισπρακτέων απαιτήσεων της ΑΑΔΕ των στοιχείων νομίμων ή εκτελεστών τίτλων μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού.

Στην παρ. 7 κωδικοποιήθηκε η παρ. 4 του άρθρου 41 του ν.δ. 356/1974 και αναδιατυπώθηκε η αναφορά στο «Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης» με αντίστοιχη στο «Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)».

50. άρθρο 44 [Τόπος πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 44 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 42 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στον τόπο του πλειστηριασμού ακινήτων. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, πριν από τη λέξη «περιφέρειας» προστέθηκε η λέξη «εφετειακής», ενσωματώνοντας το περιεχόμενο της συμπληρωματικά εφαρμοζόμενης παρ. 1 του άρθρου 998 του Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 80 ΚΕΔΕ).

51. άρθρο 45 [Πλειστηριασμός]

Με το άρθρο 45 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 43 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στον πλειστηριασμό ακινήτων. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 έως και 4 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 43 του ν.δ. 356/1974 με την επισήμανση ότι στην παρ. 1 προστέθηκε η λέξη «κτηματολόγιο» ύστερα από τη λέξη «υποθηκοφυλακείο» και αντικαταστάθηκε ο όρος «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου»

με τον «επισπεύδοντα», ο οποίος αναφέρεται στο όργανο της ΑΑΔΕ που έχει ήδη εκκινήσει την εκτέλεση ή ενεργεί τη συγκεκριμένη διαδικαστική πράξη βάσει εξουσιοδότησης να υπογράψει με εντολή του Διοικητή, λόγω μεταβίβασης της σχετικής αρμοδιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ.

52. άρθρο 46 [Κατακύρωση στο Δημόσιο]

Με το άρθρο 46 του ΚΕΔΕ που αναφέρεται στην κατακύρωση ακινήτου στο Δημόσιο, κωδικοποιήθηκε το άρθρο 44 του ν.δ. 356/1974, με την επισήμανση ότι ο «Υπουργός Οικονομικών» αντικαταστάθηκε από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ».

53. άρθρο 47 [Κατάθεση πλειστηριάσματος]

Με το άρθρο 47 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 45 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάθεση του πλειστηριάσματος. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 45 του ν.δ. 356/1974 μετά και την αναγκαία προσαρμογή αυτής στο περιεχόμενο του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 965 του συμπληρωματικά εφαρμοζόμενου Κ.Πολ.Δ., ως προς τους τρόπους κατάθεσης του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή και την εναρμόνιση (ως προς τους τρόπους αυτούς) στη λογική των πλειστηριασμών κινητών και ακινήτων που διενεργούνται αποκλειστικά ηλεκτρονικά και στο δίκαιο της διοικητικής εκτέλεσης.

Στις παρ. 2, 3 και 4 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 45 του ν.δ. 356/1974 και, ειδικότερα, στη νέα παρ. 3 ορίστηκε ρητά ότι παρακράτηση του πλειστηριάσματος δεν επιτρέπεται για κανέναν λόγο (στους λόγους αυτούς εμπίπτει και ο συμψηφισμός).

54. άρθρο 48 [Ευθύνη υπερθεματιστών - Αναπλειστηριασμός]

Με το άρθρο 48 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 46 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην ευθύνη των υπερθεματιστών και τον αναπλειστηριασμό. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 46 του ν.δ. 356/1974 και η λέξη «διώκεται» αντικαταστάθηκε με τη φράση «επιδιώκεται (..) η σε βάρος του είσπραξη».

Στην παρ. 2 κωδικοποιήθηκε η παρ. 2 του άρθρου 46 του ν.δ. 356/1974 και η παράγραφος αυτή συμπληρώθηκε από την φράση «καταχώριση στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ» σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ΚΕΔΕ.

55. άρθρο 49 [Αίρεση ως προς την κατακύρωση]

Με το άρθρο 49 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 47 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην αίρεση ως προς την κατακύρωση των πλειστηριασθέντων ακινήτων.

56. άρθρο 50 [Κατάσχεση πλοίου]

Με το άρθρο 50 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 48 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση πλοίου. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 48 του ν.δ. 356/1974 και προστέθηκαν ως αποδέκτες της επίδοσης του αντιγράφου της έκθεσης κατάσχεσης πλοίου, ο πλοίαρχος και το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, σε εναρμόνιση προς το περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 1011 Κ.Πολ.Δ..

57. άρθρο 51 [Πρόγραμμα πλειστηριασμού]

Με το άρθρο 51 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 49 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στο πρόγραμμα πλειστηριασμού πλοίου. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 51 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 49 του ν.δ. 356/1974.

Στην παρ. 3 ενσωματώθηκε πλέον ως τύπος δημοσιότητας η δημοσίευση περίληψης προγράμματος πλειστηριασμού πλοίου στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), σε εναρμόνιση τόσο με την παρ. 7 του άρθρου 43 του ΚΕΔΕ όσο και με την παρ. 4 του άρθρου 995 Κ.Πολ.Δ., οι διατάξεις των οποίων εφαρμόζονται και στις κατασχέσεις πλοίων και αεροσκαφών.

Τέλος, η παρ. 3 του άρθρου 49 του ν.δ. 356/1974 περί τοιχοκόλλησης του προγράμματος πλειστηριασμού απαλείφθηκε ως σιωπηρώς καταργηθείσα.

58. άρθρο 52 [Κατάσχεση αλλοδαπού πλοίου]

Με το άρθρο 52 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 50 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση αλλοδαπού πλοίου.

59. άρθρο 53 [Κατάσχεση αεροσκάφους]

Με το άρθρο 53 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 51 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση αεροσκάφους.

60. άρθρο 54 [Πρόγραμμα πλειστηριασμού αεροσκάφους]

Με το άρθρο 54 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 52 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στο πρόγραμμα πλειστηριασμού αεροσκάφους. Ειδικότερα:

Στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 52 του ν.δ. 356/1974.

Στην παρ. 3 ενσωματώθηκε πλέον ως τύπος δημοσιότητας η δημοσίευση περίληψης προγράμματος πλειστηριασμού αεροσκάφους στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), σε εναρμόνιση τόσο με την παρ. 7 του άρθρου 43 του ΚΕΔΕ όσο και με την παρ. 4 του άρθρου 995 Κ.Πολ.Δ., οι διατάξεις των οποίων εφαρμόζονται και στις κατασχέσεις πλοίων και αεροσκαφών.

Τέλος, η παρ. 3 του άρθρου 52 του ν.δ. 356/1974 περί τοιχοκόλλησης του προγράμματος πλειστηριασμού απαλείφθηκε ως σιωπηρώς καταργηθείσα.

61. άρθρο 55 [Κατάσχεση αλλοδαπού αεροσκάφους]

Με το άρθρο 55 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 53 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην κατάσχεση αλλοδαπού αεροσκάφους.

62. άρθρο 56 [Ανακοινώσεις πλειστηριασμών από επισπεύδοντες τρίτους]

Με το άρθρο 56 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 54 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην υποχρέωση κοινοποίησης πλειστηριασμών από επισπεύδοντες τρίτους. Ειδικότερα:

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 56 συγχωνεύθηκε το περιεχόμενο των δύο πρώτων εδαφίων του άρθρου 54 ν.δ. 356/1974 και έγινε η ορολογική προσαρμογή σύμφωνα με την οργανωτική δομή της ΑΑΔΕ, ως προς την αρμόδια υπηρεσία στην οποία γίνονται οι προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό κοινοποιήσεις. Ειδικότερα αντικαταστάθηκαν οι φράσεις «Διευθυντάς των Δημοσίων Ταμείων της περιφέρειας της κατοικίας και ασκήσεως του επαγγέλματος του οφειλέτου» και «τον Διευθυντή του Τελωνείου του τόπου της εκτελέσεως, εις τας Διευθύνσεις δε Τελωνείων όπου υφίστανται τοιαύτα» με τον «Προϊστάμενο της ΔΟΥ φορολογίας εισοδήματος του οφειλέτη, στον Προϊστάμενο του Τελωνείου Α΄ Τάξης του τόπου της εκτέλεσης και στην Τελωνειακή Περιφέρεια που υπάγεται το Τελωνείο αυτό».

Περαιτέρω, μετά την αντικατάσταση του προγράμματος πλειστηριασμού αποκλειστικά στο δίκαιο της κοινής αναγκαστικής εκτέλεσης (Κ.Πολ.Δ.) και την διαδοχική εισαγωγή σε αυτήν του όρου της περίληψης και του αποσπάσματος κατασχετήριας έκθεσης με τις διατάξεις του ν. 2298/1995, Α΄ 62, (ιδίως με την παρ. 35 του άρθρου 4 αυτού) και τις μεταγενέστερες αυτής (ν. 4335/2015, Α΄ 87), το άρθρο 56 περί υποχρέωσης κοινοποίησης αντιγράφου του προγράμματος πλειστηριασμού ενσωματώνει την ανωτέρω νομοθετική μεταβολή και το περιεχόμενό της συμπληρώνεται με αντίστοιχη πρόβλεψη για την υποχρέωση κοινοποίησης, πέραν του προγράμματος πλειστηριασμού, και του αποσπάσματος κατασχετήριας έκθεσης ή και της δήλωσης συνέχισης πλειστηριασμού, σε περίπτωση μη διενέργειας του αρχικού πλειστηριασμού (973 Κ.Πολ.Δ.). Σημειώνεται, τέλος, ότι στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου αντικαταστάθηκε ο «Υπουργός Οικονομικών» από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ», σε εναρμόνιση με το άρθρο 8 του ν. 4224/2013 (Α΄ 288).

63. άρθρο 57 [Αναγγελίες Δημοσίου]

Με το άρθρο 57 κωδικοποιήθηκε το άρθρο 55 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις αναγγελίες του Δημοσίου. Ειδικότερα:

Στην παρ.1 αντικαταστάθηκε ο όρος «Διευθυντής Δημοσίου Ταμείου» με τον όρο «Διοικητής της ΑΑΔΕ» και προστέθηκε η καταχώριση της οφειλής στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων. Επίσης, εναρμονίστηκαν με το προηγούμενο άρθρο (56 ΚΕΔΕ) οι τρόποι γνωστοποίησης της επίσπευσης του πλειστηριασμού.

64. άρθρο 58 [Αναγγελίες τρίτων]

Με το άρθρο 58 κωδικοποιείται το άρθρο 57 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις αναγγελίες τρίτων.

65. άρθρο 59 [Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης] σε συνδυασμό με τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου της παρ. 6 του άρθρου 84

Με το άρθρο 59 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 58 του ν.δ. 356/1974 που αναφέρεται σε θέματα ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 κωδικοποιήθηκε η παρ. 2 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974.

Με την παρ. 2 κωδικοποιήθηκε η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974 (περί άμεσης εκτέλεσης του πίνακα κατάταξης ως προς τις καταταγείς απαιτήσεις του Δημοσίου, ανεξαρτήτως προσβολής της κατάταξής του με ανακοπή), χωρίς όμως να περιληφθεί στη νέα διάταξη το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974 (*«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και στους πίνακες κατάταξης δανειστών, που συντάχθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος της»*), καθώς λόγω του χρόνου που έχει μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του ν. 4141/2013, η πρόβλεψη αυτή έχει εξαντλήσει το ρυθμιστικό της περιεχόμενο. Επίσης, στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ΚΕΔΕ προβλέπεται εξαίρεση από την εφαρμογή της παραγράφου ειδικά για τις πτωχευτικές διανομές του ν. 4738/2020 (Α' 207), καθώς σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 265 του νόμου αυτού, η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974 δεν εφαρμόζεται στις εν λόγω πτωχευτικές διαδικασίες (βλ. Ε. 2206/2021).

Με την παρ. 3 κωδικοποιήθηκαν οι παρ. 1 και 4 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974, περί καθορισμού αρμόδιου δικαστηρίου για την εκδίκαση ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης και προθεσμίας ανακοπής για το Δημόσιο, αντίστοιχα. Ως προς τον καθορισμό του αρμόδιου δικαστηρίου, στη διάταξη τέθηκε η επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. Κ.Δ.Δ., οι οποίες ρυθμίζουν την αντίστοιχη ανακοπή του εν λόγω Κώδικα. Η έννοια της επιφύλαξης αυτής είναι ότι η διάταξη δεν τροποποιεί θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, περιλαμβανομένων και των διαφορών από τον πίνακα κατάταξης να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

Σημειώνεται, ότι η προθεσμία προς άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα δεν αρχίζει χωρίς την επίδοση του πίνακα στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) για λογαριασμό του Διοικητή της ΑΑΔΕ (βλ. παρ. 1 του άρθρου 77 του ΚΕΔΕ με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 85 του ν.δ. 356/1974, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4389/2016, Α' 94).

Σύμφωνα με τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου της παρ. 6 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ (με τις οποίες κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, Α' 58, και της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3863/2010, Α' 115), η ως άνω παρ. 3 του άρθρου 59 του ΚΕΔΕ εφαρμόζεται αναλόγως: α) στους πίνακες διανομής που συντάσσουν οι σύνδικοι πτώχευσης σε πτωχεύσεις που διέπονται από τον ν. 3588/2007 (Α' 153) και τις

προϊσχύουσες αυτού διατάξεις και β) σε όλα τα Ν.Π.Δ.Δ., και τους οργανισμούς και φορείς κοινωνικής ασφάλισης των οποίων οι απαιτήσεις εισπράττονται κατά τον Κώδικα.

66. άρθρο 60 [Έφεση]

Με το άρθρο 60 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 59 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην άσκηση έφεσης.

67. άρθρο 61 [Αναίρεση]

Με το άρθρο 61 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 60 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην άσκηση αναίρεσης.

68. άρθρο 62 [Κατάταξη του Δημοσίου] σε συνδυασμό με τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου της παρ. 9 του άρθρου 84

Με το άρθρο 62 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 61 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται σε θέματα κατάταξης του Δημοσίου. Ειδικότερα:

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κωδικοποίησης της παρ. 4 του άρθρου 61 του ν.δ. 356/1974 με την αντίστοιχη παρ. 4 του άρθρου 62 του ΚΕΔΕ επικαιροποιήθηκε το περιεχόμενο της παραγράφου, ώστε να προσαρμοστεί στη νομοθετική μεταβολή που έχει εν τω μεταξύ επέλθει στο πτωχευτικό δίκαιο με τον ν. 4738/2020 (Α' 207). Συγκεκριμένα, προστέθηκε παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 167 έως 169 του ν. 4738/2020, που ρυθμίζουν την κατάταξη των απαιτήσεων του Δημοσίου σε πτωχεύσεις που διέπονται από τον εν λόγω νόμο. Τα άρθρα 154 έως 160 του ν. 3588/2007 (Α' 153) εξακολουθούν να ρυθμίζουν την κατάταξη των απαιτήσεων του Δημοσίου, στις πτωχεύσεις που κηρύχθηκαν με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού (βλ. παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020).

Το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 62 ρυθμίζεται από τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου της παρ. 9 του άρθρου 84, με τις οποίες κωδικοποιήθηκαν οι όμοιες διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 405 του ν. 4512/2018, Α' 5 (με σχετική προσαρμογή όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 62 λόγω της, κατά τα ανωτέρω, επικαιροποίησης του περιεχομένου αυτής). Σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 84:

α) Οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 62 εφαρμόζονται σε διαδικασίες διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν η κατάσχεση ή η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση αντίστοιχα διενεργείται μετά την 1η.1.2016, με εξαίρεση την παραπομπή στο άρθρο 977Α του Κ.Πολ.Δ., η οποία εφαρμόζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου αυτού.

β) Η παρ. 4 του άρθρου 62 εφαρμόζεται, κατά περίπτωση, σε διαδικασίες πτώχευσης του ν. 3588/2007 που αρχίζουν από 19.8.2015, με εξαίρεση την παραπομπή στο άρθρο 156Α του ν. 3588/2007, η οποία εφαρμόζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου αυτού, ή σε διαδικασίες πτώχευσης του ν. 4738/2020. Ως έναρξη της διαδικασίας νοείται η κατάθεση αίτησης πτώχευσης.

γ) Στις λοιπές διαδικασίες εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες διατάξεις.

69. άρθρο 63 [Πτώχευση] σε συνδυασμό με τις διατάξεις μεταβατικού δικαίου των παρ. 7 και 8 του άρθρου 84

Με το άρθρο 63 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 62 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται σε θέματα πτώχευσης. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 του άρθρου κωδικοποιήθηκαν τα τέσσερα τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974, τα οποία είχαν παραμείνει σε ισχύ και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3588/2007 δυνάμει της περ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3808/2009, Α' 227 (βλ. ΠΟΛ. 1050/2010, κεφ. ΙΧ). Αντίθετα, δεν συμπεριελήφθησαν τα τρία πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974, τα οποία αφορούν σε αιτήσεις πτώχευσης που ασκήθηκαν υπό το προϊσχύον του ν. 3588/2007 πτωχευτικό δίκαιο και, ως εκ τούτου, στερούνται πλέον ουσιαστικού πεδίου εφαρμογής.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω κωδικοποίησης: α) αντικαταστάθηκε η «Διεύθυνση Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» από την «Διεύθυνση Εισπράξεων και Επιστροφών της ΑΑΔΕ» (πλέον Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών, δυνάμει της υπ' αριθ. πρωτ. Δ.ΟΡΓ. Α 1121847 ΕΞ2022/24.11.2022, Β' 6002, απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με την οποία τροποποιήθηκε ο Οργανισμός της ΑΑΔΕ) και το «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων» από τον «Ηλεκτρονικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)», β) αντικαταστάθηκε ο όρος «γραμματέας του αρμόδιου δικαστηρίου» από τον όρο «γραμματέας των πτωχεύσεων», σε εναρμόνιση προς την παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 3588/2007, γ) απαλείφθηκε η πρόβλεψη περί υποχρέωσης γνωστοποίησης (στην αρμόδια Διεύθυνση) του ΑΦΜ του προσώπου που κηρύχθηκε σε πτώχευση, διότι αυτή συναρτάται με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974, τα οποία απαλείφθηκαν από την κωδικοποίηση και δ) τέθηκε η προβλεπόμενη ανακοπή του συνδίκου κατά της αναγγελίας του Δημοσίου υπό την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. του Κ.Δ.Δ., οι διατάξεις των οποίων ρυθμίζουν την αντίστοιχη ανακοπή του εν λόγω Κώδικα (περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 217 του Κ.Δ.Δ.). Η έννοια της επιφύλαξης αυτής είναι ότι η διάταξη δεν τροποποιεί θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

Με την παρ. 2 κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 82 του ν. 4941/2022. Στις κωδικοποιητικές διατάξεις, όσον αφορά την κοινοποίηση αντιγράφου προγράμματος πλειστηριασμού ή αποσπάσματος κατασχετήριας έκθεσης ή δήλωσης συνέχισης πλειστηριασμού πτωχευτικής περιουσίας, γίνεται πλέον παραπομπή, για λόγους εναρμόνισης, στο άρθρο 56 του ΚΕΔΕ («Ανακοινώσεις πλειστηριασμών από επισπεύδοντες τρίτους») και προσαρμόστηκαν οι αποδέκτες της κοινοποίησης στο υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα της ΑΑΔΕ.

Με την παρ. 4 οριοθετήθηκε το πεδίο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 3 αυτού σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 (Α' 207). Ειδικότερα, ορίστηκε ότι οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 63 εφαρμόζονται σε πτωχευτικές διαδικασίες που διέπονται από τον ν. 3588/2007 ή από τις προϊσχύουσες αυτού πτωχευτικές διατάξεις καθώς και σε πτωχεύσεις

που κηρύσσονται κατά τις διατάξεις του ν. 4738/2020 μέχρι τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η οποία διαπιστώνεται με την κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020. Μετά τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η αναγγελία του Δημοσίου στις πτωχεύσεις του ν. 4738/2020 θα διέπεται αποκλειστικά από τις οικείες διατάξεις του νόμου αυτού (βλ. άρθρα 153 και 154 του ν. 4738/2020 και Ε. 2192/2021, κεφ. 3 και 6.Β.iii.).

Με την παρ. 5 του άρθρου 63 κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 και επικαιροποιήθηκε το περιεχόμενο αυτών.

Επισημαίνεται ότι οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974, που ρύθμιζαν, αντίστοιχα, τη δυνατότητα του Δημοσίου να προβαίνει σε αναγκαστική εκτέλεση της περιουσίας του πτωχεύσαντος οφειλέτη, πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής, και την προθεσμία ανακοπής πτωχευτικού συμβιβασμού (βλ. άρθρα 612 επ. του Εμπορικού Νόμου) για το Δημόσιο (15 ημέρες από την κοινοποίηση της σχετικής έκθεσης συνέλευσης των πιστωτών με δικαστικό επιμελητή στην αρμόδια Διεύθυνση, ήτοι πλέον στη Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών), μεταφέρθηκαν στις διατάξεις μεταβατικού δικαίου των παρ. 7 και 8 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ, απ' όπου προκύπτει ότι οι ανωτέρω ρυθμίσεις εξακολουθούν να ισχύουν μόνον σε διαδικασίες πτώχευσης που έχουν αρχίσει (δηλαδή η αίτηση πτώχευσης ασκήθηκε) πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3588/2007, ήτοι την 16/9/2007 (βλ. άρθρα 181 και 182 του ν. 3588/2007, σχετική η ΠΟΛ. 1050/2010, κεφ. Ι και ΙV).

70. άρθρο 64 [Ρύθμιση χρεών πτωχών και υπό εξυγίανση ή συνδιαλλαγή οφειλετών του Δημοσίου]

Με το άρθρο 64 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 62Α του ν.δ. 356/1974 που αναφέρεται σε θέματα ρύθμισης χρεών πτωχών και υπό εξυγίανση ή συνδιαλλαγή οφειλετών του Δημοσίου. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 62 Α του ν.δ. 356/1974, διευκρινίστηκε ότι οι αναφερόμενοι στην εν λόγω παράγραφο εισηγητές της Επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2386/1996 είναι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Είσπραξης και Επιστροφών της ΑΑΔΕ (πλέον Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών), όπως προκύπτει και από το ίδιο το άρθρο 9 του ν. 2386/1996.

Στην παρ. 7, με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 7 του άρθρου 62 Α του ν.δ. 356/1974, ειδικά όσον αφορά την υπό στοιχείο δ' προϋπόθεση για την υπαγωγή στη ρύθμιση χρεών πτωχών οφειλετών του άρθρου αυτού, κατά την οποία ο αιτών πρέπει να μην έχει καταδικασθεί στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πτώχευσης για το αδίκημα της δόλιας χρεωκοπίας, ούτε να έχει ασκηθεί σε βάρος του ποινική δίωξη ή να εκκρεμεί ποινική δίκη για το αδίκημα αυτό, η ανωτέρω προϋπόθεση συμπληρώθηκε με την προσθήκη, ως κλύματος υπαγωγής στη ρύθμιση, και της περίπτωσης της καταδίκης για το αδίκημα της χρεωκοπίας, όταν αυτό έχει τελεστεί με δόλο, ή της άσκησης ποινικής δίωξης ή της εκκρεμούς ποινικής δίκης για το εν λόγω αδίκημα, για λόγους προσαρμογής στο πτωχευτικό δίκαιο του ν. 4738/2020 και του ν. 3588/2007 (βλ. έγγραφο παροχής οδηγιών για τη ρύθμιση του άρθρου 62 Α του ν.δ. 356/1974 υπό στοιχεία Δ.ΕΙΣΠΡ. Ε 1191484 ΕΞ 2017/21-12-2017 του Διοικητή ΑΑΔΕ).

Συγκεκριμένα, το αδίκημα της «δόλιας χρεωκοπίας» (σε αντιδιαστολή προς το αδίκημα της «απλής χρεωκοπίας») προβλεπόταν στο πτωχευτικό δίκαιο που ίσχυε πριν από τον ν. 3588/2007 (βλ. άρθρα 684 επ. του Εμπορικού Νόμου σε συνδυασμό με το προϊσχύον άρθρο 398 του Ποινικού Κώδικα), ενώ υπό το καθεστώς του ν. 3588/2007 (άρθρο 171) και του ν. 4738/2020 (άρθρο 197) προβλέπεται πλέον το αδίκημα της «χρεωκοπίας». Στα οικεία άρθρα του ν. 3588/2007 και του ν. 4738/2020 προβλέπονται ορισμένα κατ' εξαίρεση διωκόμενα εξ αμελείας αδικήματα χρεωκοπίας (βλ. παρ. 3 άρθρου 171 ν. 3588/2007 και παρ. 3 άρθρου 197 ν. 4738/2020), τα οποία δεν αντιστοιχίζονται με το προϊσχύουσα δόλια χρεωκοπία, ενώ αυτό συμβαίνει στις λοιπές περιπτώσεις της τέλεσης με δόλο.

Στην παρ. 9 του άρθρου, με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 9 του άρθρου 62 Α του ν.δ. 356/1974, έγινε προσαρμογή της παραπομπής στα άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007) με αντίστοιχη ρητή παραπομπή εν γένει στις διατάξεις του ν. 3588/2007 ή του ν. 4738/2020, που ρυθμίζουν τη διαδικασία εξυγίανσης. Η ανωτέρω προσαρμογή βασίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020, σύμφωνα με την οποία «Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στον Πτωχευτικό Κώδικα (ν. 3588/2007), νοείται ο παρών.» (βλ. και Ε. 2117/2021, κεφ. 1).

Τέλος, στην παρ. 10 του άρθρου, με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 10 του άρθρου 62 Α του ν.δ. 356/1974, αντικαταστάθηκε η αναφορά στον «Υπουργό Οικονομικών» από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ».

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: Ανακοπές (άρθρα 65-67 ΚΕΔΕ)

71. άρθρο 65 [Ανακοπή από τον οφειλέτη]

Με το άρθρο 65 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 73 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται σε θέματα άσκησης ανακοπής από τον οφειλέτη. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 73 του ν.δ. 356/1974 κατά το μέρος που αφορά στις προσβαλλόμενες με την ανακοπή του οφειλέτη πράξεις πριν από την έναρξη της εκτέλεσης και στους λόγους που μπορεί να προβληθούν με αυτήν. Στις προσβαλλόμενες πράξεις δεν περιλαμβάνεται το ένταλμα προσωπικής κράτησης λόγω της κατάργησης του σχετικού θεσμού.

Με την παρ. 2 κωδικοποιήθηκε η παρ. 2 του άρθρου 73 του ν.δ. 356/1974, κατά το μέρος που αφορά στους προβαλλόμενους με την ανακοπή του οφειλέτη λόγους μετά την έναρξη της εκτέλεσης και στους σχετικούς περιορισμούς, με αντικατάσταση της παραπομπής στο άρθρο 75 του ν.δ. 356/1974 από την παραπομπή στο άρθρο 67 του ΚΕΔΕ. Στους λόγους αυτούς δεν έχουν περιληφθεί τα σχετικά με την προσωπική κράτηση λόγω της κατάργησης του σχετικού θεσμού.

Με την παρ. 3 του άρθρου, κωδικοποιήθηκαν σε ενιαία διάταξη οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 του ν.δ. 356/1974, στο μέτρο που αυτές ρυθμίζουν τα δικονομικά ζητήματα των ανακοπών του άρθρου 65.

Στη ρύθμιση αυτή τέθηκε η επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. του Κ.Δ.Δ. οι οποίες διέπουν τις αντίστοιχες ανακοπές του εν λόγω Κώδικα, υπό την έννοια ότι η νέα διάταξη δεν τροποποιεί

θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

Με την παρ. 4 του άρθρου, κωδικοποιήθηκε η παρ. 3 του άρθρου 73 του ν.δ. 356/1974, με προσαρμογή του τελευταίου εδαφίου αυτής σχετικά με τη χορήγηση σημειώματος προσωρινής αναστολής στις ισχύουσες διατάξεις του συμπληρωματικά εφαρμοζόμενου άρθρου 691Α Κ.Πολ.Δ., περί της δυνατότητας χορήγησης από το δικαστήριο προσωρινής διαταγής.

72. άρθρο 66 [Ανακοπή τρίτου]

Με το άρθρο 66 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 74 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην άσκηση ανακοπής από τον τρίτο. Ειδικότερα:

Επισημαίνεται ότι στην παρ. 1, με την οποία κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 74 του ν.δ. 356/1974, στην υποχρέωση εγγραφής της ανακοπής του τρίτου στα βιβλία διεκδικήσεων, όταν αυτή αφορά ακίνητο, προστέθηκε και το κτηματολόγιο, για την εναρμόνιση της ρύθμισης προς τις ισχύουσες διατάξεις.

73. άρθρο 67 [Παραλείψεις, ακυρότητες και πλημμέλειες]

Με το άρθρο 67 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκαν και συγχωνεύθηκαν σε ενιαίο άρθρο τα άρθρα 75 και 75Α του ν.δ. 356/1974. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 συγχωνεύθηκαν η παρ. 1 του άρθρου 75 και το άρθρο 75Α του ν.δ. 356/1974, ως διατάξεις συναφείς, συμπληρωματικές και με παρόμοια δικονομική μεταχείριση.

Στις παρ. 2 και 3 μεταφέρθηκε το περιεχόμενο των αντίστοιχων παρ. 2 και 3 του άρθρου 75 του ν.δ. 356/1974. Η τελευταία φράση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 75 του ν.δ. 356/1974 «κατ' ουδεμίαν δε περίπτωση μετά παρέλευσιν 3 μηνών από ταύτης», απαλείφθηκε από τη νέα διάταξη του άρθρου 67. Σημειώνεται, σχετικά με την ανακοπή της παρ. 2 της νέας διάταξης, η εισαγωγή της επιφύλαξης των άρθρων 216 επ. Κ.Δ.Δ.. Η έννοια της επιφύλαξης αυτής είναι ότι η διάταξη δεν τροποποιεί θέματα δικαιοδοσίας ούτε μεταβάλλει τα κριτήρια κατανομής των υποθέσεων μεταξύ Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων (υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της εκτέλεσης ή προέχουσα απαίτηση επί υποκείμενων ετεροειδών σχέσεων, ώστε οι διαφορές, οι οποίες αναφύονται από την εκτέλεση αυτή, να υπάγονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία - Α.Ε.Δ. 18/1993 κ.λπ.).

Τέλος, το άρθρο 75Α του ν. δ. 356/1974 απαλείφθηκε, εφόσον συνενώθηκε κατά το περιεχόμενό του με την παρ. 1 του άρθρου 67.

ΤΜΗΜΑ IV: Έξοδα Εκτέλεσης (άρθρα 68 - 71 ΚΕΔΕ)

74. άρθρο 68 [Έξοδα και δικαιώματα εκτέλεσης]

Με το άρθρο 68 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 76 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στα έξοδα και δικαιώματα εκτέλεσης. Ειδικότερα:

Στο άρθρο, ο όρος «Υπουργός Οικονομικών» αντικαταστάθηκε από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ» σε εναρμόνιση με το άρθρο 8 του ν. 4224/2013 (Α' 288) και αφαιρέθηκε η πρόβλεψη για την εκτέλεση αποφάσεων προσωπικής κράτησης, λόγω της κατάργησης του σχετικού θεσμού.

75. άρθρο 69 [Εκκαθάριση και προσδιορισμός εξόδων εκτέλεσης]

Με το άρθρο 69 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 77 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην εκκαθάριση και στον προσδιορισμό εξόδων εκτέλεσης. Ειδικότερα:

Με τις παρ. 1 έως και 4 ενσωματώθηκαν, αντίστοιχα, οι παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 77 του ν.δ. 356/1974. Περαιτέρω, ο όρος «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» αντικαταστάθηκε από τον «Προϊστάμενο της Υπηρεσίας της ΑΑΔΕ» που επισπεύδει την εκτέλεση.

76. άρθρο 70 [Καταβολή εξόδων εκτέλεσης]

Με το άρθρο 70 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 78 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην καταβολή εξόδων εκτέλεσης. Ειδικότερα:

Με τις παρ. 1 έως και 4 ενσωματώθηκαν αντίστοιχα οι παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 78 του ν.δ. 356/1974. Περαιτέρω, το «επισπεύδον την εκτέλεση Δημόσιο Ταμείο» και ο «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» αντικαταστάθηκαν, αντίστοιχα, από «την Υπηρεσία της ΑΑΔΕ, που επισπεύδει την εκτέλεση» και τον «Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επισπεύδει την εκτέλεση».

77. άρθρο 71 [Καταβολή εξόδων εκτέλεσης σε περίπτωση αναστολής]

Με το άρθρο 71 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 79 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην καταβολή εξόδων εκτέλεσης σε περίπτωση αναστολής. Ειδικότερα:

Με το πρώτο, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο του άρθρου 71 ενσωματώθηκαν, αντίστοιχα, το πρώτο, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο του άρθρου 79 του ν.δ. 356/1974. Περαιτέρω, ο όρος «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» αντικαταστάθηκε από τον «Προϊστάμενο της Υπηρεσίας της ΑΑΔΕ» που επισπεύδει την εκτέλεση.

ΤΜΗΜΑ V: Πειθαρχικές Διατάξεις (άρθρο 72 ΚΕΔΕ)

78. άρθρο 72 [Ευθύνη για τη βεβαίωση- καταχώριση]

Με το άρθρο 72 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 80 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην ευθύνη για τη βεβαίωση- καταχώριση δημοσίων εσόδων. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 του άρθρου έγινε προσαρμογή της διάταξης στο υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα της ΑΑΔΕ. Η διάταξη του άρθρου 72 περιγράφει τόσο τη διαδικασία βεβαίωσης όπως ίσχυε

υπό το άρθρο 80 του ν.δ. 356/1974 και πλέον εξακολουθεί να ισχύει όταν βεβαιούσες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. δασαρχεία, πολεοδομίες) αποστέλλουν στην ΑΑΔΕ χρηματικούς καταλόγους για την εν στενή εννοία βεβαίωση- καταχώριση στα βιβλία της ΑΑΔΕ της απαίτησής τους, αλλά και τη διαδικασία βεβαίωσης όταν αυτή διενεργείται μόνον εντός της ΑΑΔΕ, με ενδοϋπηρεσιακή διεκπεραίωση, στην οποία εμπλέκονται ένα ή περισσότερα όργανα της ΑΑΔΕ. Περαιτέρω, ο πειθαρχικός έλεγχος της παρ. 3 του άρθρου αυτονόητα αφορά και τους υπάλληλους της ΑΑΔΕ, οι οποίοι ασκούν καθήκοντα Προϊσταμένου και γενικά έχουν θέσεις ευθύνης.

Η διάταξη του άρθρου 81 του ν.δ. 356/1974 για την πειθαρχική ευθύνη αστυνομικών οργάνων, απαλείφθηκε, διότι, μετά την κατάργηση της προσωποκράτησης, δεν ισχύει η εισαγωγική προϋπόθεση σχετικά με την εκτέλεση των ενταλμάτων προσωπικής κράτησης.

ΤΜΗΜΑ VI: Διαγραφή Χρεών (άρθρα 73-74 ΚΕΔΕ)

79. άρθρο 73 [Διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης]

Με το άρθρο 73 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 82 του ν.δ. 356/1974, όπως αυτό είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 182 του ν. 4820/2021, Α' 130 (βλ. Ε. 2169/2021).

80. άρθρο 74 [Διαγραφή οφειλών προς το Δημόσιο]

Με το άρθρο 74 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 82Α του ν.δ. 356/1974, όπως αυτό ίσχυε μετά την τελευταία τροποποίησή του με το άρθρο 182 του ν. 4820/2021 (βλ. Ε. 2169/2021). Ειδικότερα, με τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 74 κωδικοποιήθηκαν, αντίστοιχα, οι παρ. 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 82Α του ν.δ. 356/1974.

ΤΜΗΜΑ VII: Συμψηφισμός (άρθρο 75 ΚΕΔΕ)

81. άρθρο 75 [Ενέργειες και αποτελέσματα συμψηφισμού]

Με το άρθρο 75 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 83 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στις ενέργειες και τα αποτελέσματα του συμψηφισμού. Ειδικότερα:

Ο όρος «Υπουργός Οικονομικών» αντικαταστάθηκε από τον «Διοικητή της ΑΑΔΕ», σε εναρμόνιση με το άρθρο 8 του ν. 4224/2013 (Α' 288).

Στην παρ. 4, η επιφύλαξη αφορά στα άρθρα 139 και 144 του ν. 4270/2014 (Α' 143), αντί των άρθρων 89 και 94 του ν. 2362/1995 που αφορούσε η διάταξη του ν.δ. 356/1974.

ΤΜΗΜΑ VIII: Κοινοποιήσεις και Εκπροσώπηση Δημοσίου (άρθρα 76 - 77 ΚΕΔΕ)

82. άρθρο 76 [Κοινοποιήσεις]

Με το άρθρο 76 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 84 του ν.δ. 356/1974, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 83 του ν. 4941/2022. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 84 του ν.δ. 356/1974, ο όρος «Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου» αντικαταστάθηκε από τους όρους «Διοικητής της ΑΑΔΕ ή άλλο όργανο της ΑΑΔΕ», σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΕΔΕ.

Στην παρ. 2 κωδικοποιήθηκε η παρ. 2 του άρθρου 84 του ν.δ. 356/1974, αντικαταστάθηκε η πρόβλεψη κοινοποίησης προς τον «Δήμαρχον ή τον Πρόεδρον της Κοινότητος» από την πρόβλεψη κοινοποίησης στον «δήμαρχο ή τον πρόεδρο συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή τον πρόεδρο δημοτικής κοινότητας» (της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής εκείνου τον οποίο αφορά η κοινοποίηση).

Στην παρ. 3 κωδικοποιήθηκε η παρ. 3 του άρθρου 84 του ν.δ. 356/1974 και η αναφορά στον ήδη καταργηθέντα ν. 3979/2011 (Α' 138) αντικαταστάθηκε από την παραπομπή στο άρθρο 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής.

83. άρθρο 77 [Εκπροσώπηση του Δημοσίου]

Με το άρθρο 77 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 85 του ν. δ. 356/1974 που αναφέρεται στην εκπροσώπηση του Δημοσίου. Ειδικότερα:

Με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 καθιερώθηκε με την ποινή του απαραδέκτου η υποχρέωση κοινοποίησης και στον Διοικητή της ΑΑΔΕ με βάση το άρθρο 36 του ν. 4389/2016. Η κοινοποίηση προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ γίνεται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.

ΤΜΗΜΑ ΙΧ: Εγγυητές-Μισθωτές-Υπομισθωτές (άρθρα 78-79 ΚΕΔΕ)

84. άρθρο 78 [Εγγυητές]

Με το άρθρο 78 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 86 του ν.δ. 356/1974, σε συνδυασμό με την παρ. 6 του άρθρου 23 του ν. 2523/1997 (Α' 179) που αναφέρεται στους εγγυητές των οφειλετών του Δημοσίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, οι εγγυητές έχουν την ίδια ευθύνη με τους οφειλέτες και εις βάρος τους λαμβάνονται όλα τα μέτρα που προβλέπονται για τους οφειλέτες, χωρίς να απαιτείται βεβαίωση του χρέους σε βάρος τους.

Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 86 του ν.δ. 356/1974 είχαν καταργηθεί με το άρθρο 84 του ν. 4941/2022.

85. άρθρο 79 [Ευθύνη υπομισθωτών]

Με το άρθρο 79 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 87 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην ευθύνη υπομισθωτών. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 79 ρυθμίζεται η ευθύνη των υπομισθωτών δημοσίων προσόδων ή κτημάτων για το οφειλόμενο μίσθωμα προς το Δημόσιο.

Σημειώνεται ότι το άρθρο 88 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στα δικαιώματα των μισθωτών και υπομισθωτών δημοσίων προσόδων ή κτημάτων είχε καταργηθεί με το άρθρο 85 του ν. 4941/2022 .

ΤΜΗΜΑ Χ: Γενικές Διατάξεις (άρθρα 80 -83 ΚΕΔΕ)

86. άρθρο 80 [Εφαρμογή διατάξεων της Πολιτικής Δικονομίας]

Με το άρθρο 80 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 89 του ν.δ. 356/1974, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Πολ.Δ. συμπληρωματικά, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του ΚΕΔΕ, αλλά με την επισήμανση ότι σε περίπτωση παράβασης εφαρμόζεται το άρθρο 67 του ΚΕΔΕ.

87. άρθρο 81 [Ατέλεια δικογράφων]

Με το άρθρο 81 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 90 του ν.δ. 356/1974 σχετικά με την ατέλεια των δικογράφων και γίνεται η αναγκαία προσαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 81 ΚΕΔΕ στον Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών [ν. 2318/1995 (Α' 126)].

88. άρθρο 82 [Είσπραξη για λογαριασμό τρίτων]

Με το άρθρο 82 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 91 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην είσπραξη για λογαριασμό τρίτων. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 82, με την οποία σε συνδυασμό με την παρ. 2 αυτού κωδικοποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 91 του ν.δ. 356/1974, αναπροσαρμόστηκε η ρύθμιση που είχε εισαχθεί με την ως άνω τροποποίηση της διάταξης από την παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 (Α' 288).

Στο άρθρο 82 προστέθηκε παρ. 5, στην οποία επαναλαμβάνεται κατά περιεχόμενο για λόγους συνάφειας και πληρότητας η ρύθμιση της παρ. 7 του άρθρου 28 του ν. 2579/1998 (Α' 31), σύμφωνα με την οποία δεν νομιμοποιείται το Δημόσιο, αλλά ο τρίτος για λογαριασμό του οποίου ενεργεί η ΑΑΔΕ, να παρίσταται ως διάδικος στις δίκες περί την εκτέλεση που αφορούν έσοδα και χρέη του άρθρου. Η ρύθμιση αυτή συμπληρώνει τα ζητήματα εκπροσώπησης του άρθρου 77 του ΚΕΔΕ.

89. άρθρο 83 [Αναπροσαρμογή ποσών και ποσοστών]

Με το άρθρο 83 του ΚΕΔΕ κωδικοποιήθηκε το άρθρο 92 του ν.δ. 356/1974, που αναφέρεται στην αναπροσαρμογή ποσών και ποσοστών.

ΤΜΗΜΑ ΧΙ : Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις (άρθρα 84 – 85 ΚΕΔΕ)

90. άρθρο 84 [Μεταβατικές διατάξεις]

Με το άρθρο 84 του ΚΕΔΕ ρυθμίστηκαν θέματα διατάξεων μεταβατικού δικαίου, όπως ήδη παρατέθηκαν ανωτέρω στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 6, 6, 39 παρ. 5, 59 παρ. 3, 62 και 63 του ΚΕΔΕ.

91. άρθρο 85 [Τελικές διατάξεις]

Με το άρθρο 85 του ΚΕΔΕ ρυθμίστηκαν θέματα ισχύος διατάξεων νόμου, κανονιστικών και λοιπών πράξεων. Ειδικότερα:

Σύμφωνα με την παρ. 1, όπου σε κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε διάταξη του ν.δ. 356/1974 ή του ΚΕΔΕ ή γενικά στο ν.δ. 356/1974 ή τον ΚΕΔΕ, εφεξής νοείται η αντίστοιχη διάταξη του ν. 4978/2022 ή ο ν. 4978/2022.

Σύμφωνα με την παρ. 2, κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων του ν.δ. 356/1974 ή του ΚΕΔΕ, όπως ίσχυε μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4978/2022, εξακολουθούν να ισχύουν.

Σύμφωνα με την παρ. 3, κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που μετά τη δημοσίευση του ν. 4978/2022 τροποποιούν ή αντικαθιστούν αποφάσεις ή πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων του ν.δ. 356/1974 ή του ΚΕΔΕ, εκδίδονται εφεξής κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4978/2022.

Σύμφωνα με την παρ. 4, διαδικαστικές πράξεις που διενεργούνται ή πράξεις που εκδίδονται ή ενέργειες που λαμβάνουν χώρα μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4978/2022 διέπονται από τον εν λόγω Κώδικα.

Τέλος, με την παρ. 5 καταργήθηκε το ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων».

92. Σημειώνεται, ότι τα άρθρα 93, 94 και 95 του ν.δ. 356/1974 για το διαχρονικό δίκαιο, τις τελικές διατάξεις και την έναρξη ισχύος του ν.δ. 356/1974 απαλείφθηκαν, δεδομένου ότι έχει εκλείψει το ρυθμιστικό τους πεδίο.

Παράρτημα:

(I) Πίνακας κωδικοποιητικών διατάξεων (ν. 4978/2022)

(II) Πίνακας κωδικοποιούμενων διατάξεων (ν.δ. 356/1974)

Ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

A. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ'
2. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας
4. Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη ΑΑΔΕ

B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Α' (πλην των αποδεκτών προς ενέργεια)
2. Αποδέκτες Πίνακα Δ'
3. Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
4. Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
5. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας
3. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης
4. Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών – Τμήματα Α,Β,Γ, Γραμματεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(I) Πίνακας Κωδικοποιητικών Διατάξεων (ν. 4978/2022)

Κωδικοποιητική διάταξη	Κωδικοποιούμενη διάταξη
Άρθρο Πρώτο	
Άρθρο 1	Άρθρο 1 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 2	Άρθρο 2 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 599/1977, την παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 1731/1987, την παρ. 8 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990, τις παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και το άρθρο 53 του ν. 4583/2018.
Άρθρο 2 παρ. 1	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τέταρτο
Άρθρο 2 παρ. 2	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια όγδοο και ένατο
Άρθρο 2 παρ. 3	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πέμπτο έως έβδομο
Άρθρο 2 παρ. 4	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 2 παρ. 5	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 2 παρ. 6	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 2 παρ. 7	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 5
Άρθρο 3	Άρθρο 3 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 περ. β' του ν. 2648/1998, την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4172/2013
Άρθρο 3 παρ. 1 και 2	Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 3 παρ. 3	Άρθρο 3 ν.δ.356/1974 παρ. 3 - Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5: απαλείφονται
Άρθρο 3 παρ. 4	Άρθρο 3 ν.δ.356/1974 παρ. 6
Άρθρο 4	Άρθρο 4 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν.599/1977, το άρθρο 91 του ν. 1041/1980 και την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013
Άρθρο 4 παρ. 1	Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο

Άρθρο 4 παρ. 2 και 3	Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τέσσερα τελευταία εδάφια: απαλείφονται Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3
Άρθρο 5	Άρθρο 5 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 1591/1986
Άρθρο 6	Άρθρο 6 του ν. δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013. Με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4321/2015 καταργήθηκαν τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974.
Άρθρο 6 παρ. 1	Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πρώτο και τέταρτο
Άρθρο 6 παρ. 2 έως 7	Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 έως 7
Άρθρο 7	Άρθρο 7 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013
Άρθρο 8	Άρθρο 8 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1858/1989
Άρθρο 9	Άρθρο 9 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010, με την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4002/2011, με την παρ. 1 του άρθρου 3 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, κυρωθείσας με το άρθρο δεύτερο του ν. 4047/2012, με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012, με την παρ. Α υποπαρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, με την παρ. 12β της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015
Άρθρο 9 παρ. 1	Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο πρώτο έως τέταρτο (μερικώς)
Άρθρο 9 παρ. 2	Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο και έβδομο
Άρθρο 9 παρ. 3	Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο
Άρθρο 9 παρ. 4	Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο δέκατο
Άρθρο 9 παρ. 5	Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια δωδέκατο και δέκατο τρίτο
Άρθρο 10	Άρθρο 10 του ν.δ. 356/1974
Άρθρο 10 παρ. 1	Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πρώτο και δεύτερο Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο: απαλείφεται
Άρθρο 10 παρ. 2	Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 10 παρ. 3 έως 7	Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 7
Άρθρο 11	Άρθρο 11 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της από 7.8.2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του ν. 4218/2013 και το άρθρο δεύτερο του ν. 4218/2013.
Άρθρο 12	Άρθρο 12 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 13	Άρθρο 13 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 14	Άρθρο 14 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 15	Άρθρο 15 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 16	Άρθρο 16 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 17 παρ. 1	Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4941/2022
Άρθρο 17 παρ. 2	Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 18	Άρθρο 18 ν.δ. 356/1974

Άρθρο 19	Άρθρο 19 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 19 παρ. 1 και 2	Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 19 παρ. 3	Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται
Άρθρο 20	Άρθρο 20 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 20 παρ. 1 και 2	Άρθρο 20 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 20 παρ. 3	Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 (μερικώς)
Άρθρο 21	Άρθρο 21 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001, με την παρ. 3 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018, και μετά την ενσωμάτωση στο περιεχόμενό του της παρ 3 του άρθρου 17 του ν. 3756/2009
Άρθρο 21 παρ. 1	Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ.5 (μερικώς) και άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 εδάφιο πρώτο και παρ. 3 εδάφια πρώτο (μερικώς) και δεύτερο
Άρθρο 21 παρ. 2	Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 21 παρ. 3	Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ.3 εδάφιο πρώτο (μερικώς)
Άρθρο 21 παρ. 4	Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφια τρίτο και τέταρτο
Άρθρο 22	Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
	Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται
Άρθρο 23	Άρθρο 23 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 24	Άρθρο 24 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 25	Άρθρο 25 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 26	Άρθρο 26 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 27	Άρθρο 27 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 28	Άρθρο 28 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 και με άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 29	Άρθρο 29 ν.δ. 356/1974 όπως το πρώτο εδάφιο της περ. α' και το πρώτο εδάφιο της περ. β της παρ.υ 1 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001 και όπως η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990.
Άρθρο 30	Άρθρο 30 ν.δ. 356/1974 όπως η παρ. 4 προστέθηκε και οι παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 με το άρθρο 41 του ν. 2648/1998 και η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001.
Άρθρο 31	Άρθρο 30Α του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, την υποπαρ. 2 της παρ. Α του άρθρου 67 του ν. 4254/2014 και με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017
Άρθρο 31 παρ. 1	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πρώτο έως τρίτο
Άρθρο 31 παρ. 2	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο τέταρτο
Άρθρο 31 παρ. 3	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πέμπτο και έβδομο
	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο: απαλείφεται

Άρθρο 31 παρ. 4	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο
Άρθρο 32	Άρθρο 30Β του ν. δ. 356/1974 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4170/2013 και τροποποιήθηκε με την παρ. 7 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και με τις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017
Άρθρο 32 παρ. 1 και 2	Άρθρο 30Β ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 32 παρ. 3	Άρθρο 30Β ν.δ. 356/1974 παρ. 3 (μερικώς)
Άρθρο 32 παρ. 4	Άρθρο 30Β ν.δ. 356/1974 παρ. 4 (μερικώς)
Άρθρο 32 παρ. 5	Άρθρο 30Β ν.δ. 356/1974 παρ. 5
Άρθρο 33	Άρθρο 31 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν.3714/2008, το άρθρο 17 του ν. 3756/2009, την παρ. Α υποπαρ. 3 και 4 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, την παρ. 8 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και την παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017.
Άρθρο 34	Άρθρο 32 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την υποπαρ. 5 της παρ. Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014
Άρθρο 35	Άρθρο 33 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 76 ν.4607/2019
Άρθρο 36	Τελευταίο εδάφιο άρθρου 30Α ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 4487/2017 και μερικώς παρ. 4 άρθρου 30Β ν.δ. 356/1974
Άρθρο 37	Άρθρο 34 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 38	Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 38 παρ.1 και 2	Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 38 παρ.3	Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 και άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 39	Άρθρο 36 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4472/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 405 του ν. 4512/2018
Άρθρο 39 παρ.1	Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ.1
Άρθρο 39 παρ. 2	Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και άρθρο 39 παρ. 1 πρώτο εδάφιο μερικώς
Άρθρο 39 παρ. 3 έως 4	Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 4
Άρθρο 39 παρ. 5	Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7
Άρθρο 39 παρ. 6	Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο πρώτο
Άρθρο 40	Άρθρο 37 του ν.δ. 356/1974 σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974
Άρθρο 40 παρ. 1	Άρθρο 37 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 40 παρ. 2	Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 41	Άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 42	Άρθρο 40 ν.δ. 356/1974 και άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 43	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4110/2013 και με την παρ. 7 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καθώς και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ

Άρθρο 43 παρ. 1	356/1974.
Άρθρο 43 παρ. 2	Άρθρο 41 ν.δ 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο και άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 7 και παρ. 5 εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 43 παρ. 3	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο
Άρθρο 43 παρ. 4	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο
Άρθρο 43 παρ. 5	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο
Άρθρο 43 παρ. 6	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 43 παρ. 7 έως 10	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 έως 7
Άρθρο 44	Άρθρο 42 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 45	Άρθρο 43 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 46	Άρθρο 44 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 47	Άρθρο 45 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν.1882/1990 και με την παρ. 10 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 48	Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 48 παρ. 1 έως 3	Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 έως 3
Άρθρο 48 παρ. 4	Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5
Άρθρο 48 παρ. 5 και 6	Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7
Άρθρο 49	Άρθρο 47 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 50	Άρθρο 48 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 51	Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 51 παρ. 1 και 2	Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται
Άρθρο 51 παρ. 3	Άρθρο 41 ν.δ 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 52	Άρθρο 50 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 53	Άρθρο 51 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 54	Άρθρο 52 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 54 παρ.1 και 2	Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 : απαλείφεται
Άρθρο 54 παρ.3	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 55	Άρθρο 53 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 56	Άρθρο 54 ν.δ. 356/1974, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012
Άρθρο 57	Άρθρο 55 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 57 παρ. 1	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο
Άρθρο 57 παρ. 2	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφιο τρίτο
Άρθρο 57 παρ. 3	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφιο τέταρτο
Άρθρο 57 παρ. 4	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφιο πέμπτο
Άρθρο 57 παρ. 5	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφια έκτο και έβδομο
Άρθρο 57 παρ. 6	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 57 παρ. 7	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 3

Άρθρο 58	Άρθρο 57 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 59	Άρθρο 58 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν.4141/2013
Άρθρο 59 παρ. 1 Άρθρο 59 παρ. 2 Άρθρο 59 παρ. 3	Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 (μερικώς) Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 4
Άρθρο 60	Άρθρο 59 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 61	Άρθρο 60 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 62	Άρθρο 61 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 63 Άρθρο 63 παρ. 1 Άρθρο 63 παρ. 2 και 3 Άρθρο 63 παρ. 4 Άρθρο 63 παρ.5	Άρθρο 62 του ν. δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 9 του ν. 2386/1996, με την παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 2676/1999, με τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994, με την περ. στ' του άρθρου 81 του ν. 3588/2007, με την παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 3296/2004 και το άρθρο 82 του ν. 4941/2022. Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια τέταρτο έως έβδομο Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 πεδίο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 63 και παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 6
Άρθρο 64	Άρθρο 62Α ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3522/2006 και με τις παρ. 9α, 9β, 9γ, 9δ της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν.4336/2015
Άρθρο 65 Άρθρο 65 παρ.1 Άρθρο 65 παρ.2 Άρθρο 65 παρ. 3 Άρθρο 65 παρ. 4	Άρθρο 73 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 1867/1989 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 περ. α, γ και εδάφιο δεύτερο Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 περ. α έως ε και ζ Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 66	Άρθρο 74 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 67 Άρθρο 67 παρ. 1 Άρθρο 67 παρ. 2 και 3	Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 2224/2013 και το άρθρο 75Α του ν.δ. 356/1974 Άρθρο 75 ν.δ. 356/174 παρ. 1 και άρθρο 75Α ν.δ. 356/1974 Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3
Άρθρο 68	Άρθρο 76 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 1882/1990
Άρθρο 69	Άρθρο 77 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 70	Άρθρο 78 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 71	Άρθρο 79 ν.δ. 356/1974

Άρθρο 72	Άρθρο 80 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 73	Άρθρο 82 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.3 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με την υποπαρ. Δ1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 182 του ν. 4820/2021
Άρθρο 74	Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.4 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 183 του ν. 4820/2021
Άρθρο 74 παρ. 1, 2, 3 και 4	Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3 και 5 αντίστοιχα
Άρθρο 75	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 3943/2011 και τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 9α του άρθρου 60 του ν.4370/2016
Άρθρο 75 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 (αντίστοιχα)
Άρθρο 75 παρ. 6	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 2α
Άρθρο 75 παρ. 7	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 6
Άρθρο 75 παρ. 8	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 7
Άρθρο 76	Άρθρο 84 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013 και το άρθρο 83 του ν. 4941/2022
Άρθρο 77	Άρθρο 85 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 30 του άρθρου 19 του ν. 2386/1996
Άρθρο 78	Άρθρο 86 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 84 του ν. 4941/2022, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2523/1997
Άρθρο 79	Άρθρο 87 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 80	Άρθρο 89 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 81	Άρθρο 90 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 82	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 2579/1998 και την παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013
Άρθρο 82 παρ. 1	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τρίτο
Άρθρο 82 παρ. 2	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο
Άρθρο 82 παρ. 3	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 82 παρ. 4	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 82 παρ. 5	Άρθρο 28 ν. 2579/1998 παρ. 7
Άρθρο 83	Άρθρο 92 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 84 παρ. 1	Άρθρο 8 ν. 4224/2013 παρ. 2
Άρθρο 84 παρ. 2	Άρθρο 19 ν. 4321/2015
Άρθρο 84 παρ. 3	Άρθρο 8 ν. 4224/2013 παρ. 3
Άρθρο 84 παρ. 4	Άρθρο 8 ν. 4224/2013 παρ. 6
Άρθρο 84 παρ. 5	Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο δεύτερο

Άρθρο 84 παρ. 6	Άρθρο 67 ν. 3842/2010 παρ.7 και άρθρο 41 ν. 3863/2010 παρ. 4
Άρθρο 84 παρ. 7	Άρθρο 62 παρ. 4 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994
Άρθρο 84 παρ. 8	Άρθρο 62 παρ. 5 ν.δ. 356/1974, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994
Άρθρο 84 παρ. 9	Άρθρο 404 παρ. 13 ν. 4512/2018
Άρθρο Δεύτερο	

(II) Πίνακας Κωδικοποιούμενων Διατάξεων (ν.δ. 356/1974)

Κωδικοποιούμενη διάταξη	Κωδικοποιητική διάταξη
Άρθρο 1 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 1
Άρθρο 2 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 599/1977, την παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 1731/1987, την παρ. 8 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990, τις παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και το άρθρο 53 του ν. 4583/2018.	Άρθρο 2
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τέταρτο	Άρθρο 2 παρ. 1
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια όγδοο και ένατο	Άρθρο 2 παρ. 2
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πέμπτο έως έβδομο	Άρθρο 2 παρ. 3
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 2	Άρθρο 2 παρ. 4
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 2 παρ. 5
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 4	Άρθρο 2 παρ. 6
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 5	Άρθρο 2 παρ. 7
Άρθρο 3 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 περ. β του ν. 2648/1998, την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4172/2013	Άρθρο 3
Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2	Άρθρο 3 παρ. 1 και 2
Άρθρο 3 ν.δ.356/1974 παρ. 3	Άρθρο 3 παρ. 3
Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5: απαλείφονται	
Άρθρο 3 ν.δ.356/1974 παρ. 6	Άρθρο 3 παρ. 4
Άρθρο 4 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν. 599/1977, το άρθρο 91 του ν. 1041/1980 και την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013	Άρθρο 4
Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο	Άρθρο 4 παρ. 1
Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τέσσερα τελευταία εδάφια: απαλείφονται	
Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3	Άρθρο 4 παρ. 2 και 3
Άρθρο 5 ν.δ. 356/1974 , όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 1591/1986	Άρθρο 5

Άρθρο 6 του ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013. Με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4321/2015 καταργήθηκαν τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974.	Άρθρο 6
Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφια πρώτο και τέταρτο Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 έως 7	Άρθρο 6 παρ. 1 Άρθρο 6 παρ. 2 έως 7
Άρθρο 7 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013	Άρθρο 7
Άρθρο 8 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1858/1989	Άρθρο 8
Άρθρο 9 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010, την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4002/2011, την παρ. 1 του άρθρου 3 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου κυρωθείσας με το άρθρο δεύτερο του ν. 4047/2012, την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012, την παρ. Α υποπαρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014 και την παρ. 12 β της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015	Άρθρο 9
Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια πρώτο έως τέταρτο (μερικώς) Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια έκτο και έβδομο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο δέκατο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια δωδέκατο και δέκατο τρίτο	Άρθρο 9 παρ. 1 Άρθρο 9 παρ. 2 Άρθρο 9 παρ. 3 Άρθρο 9 παρ. 4 Άρθρο 9 παρ. 5
Άρθρο 10 του νδ 356/1974 Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο: απαλείφεται Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 7	Άρθρο 10 Άρθρο 10 παρ. 1 Άρθρο 10 παρ. 2 Άρθρο 10 παρ. 3 έως 7
Άρθρο 11 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της από 07.08.2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του ν. 4218/2013 και το άρθρο δεύτερο του ν. 4218/2013	Άρθρο 11
Άρθρο 12 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 12
Άρθρο 13 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 13
Άρθρο 14 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 14
Άρθρο 15 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 15
Άρθρο 16 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 16
Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974 παρ. 1-3, όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4941/2022	Άρθρο 17 παρ. 1
Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974, παρ.4	Άρθρο 17 παρ.2
Άρθρο 18 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 18
Άρθρο 19 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την	Άρθρο 19

<p>παρ. 1 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 (μερικώς)</p>	<p>Άρθρο 19 παρ. 1 και 2 Άρθρο 19 παρ. 3 Άρθρο 20 παρ. 3</p>
<p>Άρθρο 20 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 20 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2</p>	<p>Άρθρο 20 Άρθρο 20 παρ. 1 και 2</p>
<p>Άρθρο 21 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001, την παρ. 3 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018, και μετά την ενσωμάτωση στο περιεχόμενό του της παρ.3 του άρθρου 17 του ν. 3756/2009 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974, παρ. 5 (μερικώς) και άρθρο 21 ν.δ. 356/1974, παρ. 2 εδάφιο πρώτο και παρ. 3, εδάφια πρώτο (μερικώς) και δεύτερο. Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφιο πρώτο (μερικώς) Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφια τρίτο και τέταρτο</p>	<p>Άρθρο 21 Άρθρο 21 παρ. 1 Άρθρο 21 παρ. 2 Άρθρο 21 παρ. 3 Άρθρο 21 παρ. 4</p>
<p>Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται</p>	<p>Άρθρο 22</p>
<p>Άρθρο 23 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001</p>	<p>Άρθρο 23</p>
<p>Άρθρο 24 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018</p>	<p>Άρθρο 24</p>
<p>Άρθρο 25 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 25</p>
<p>Άρθρο 26 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 26</p>
<p>Άρθρο 27 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 27</p>
<p>Άρθρο 28 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 και με άρθρο 18 του ν. 2948/2001</p>	<p>Άρθρο 28</p>
<p>Άρθρο 29 ν.δ. 356/1974 όπως το πρώτο εδάφιο της περ. α' και το πρώτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001 και όπως η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990.</p>	<p>Άρθρο 29</p>
<p>Άρθρο 30 ν.δ. 356/1974 όπως η παρ. 4 προστέθηκε και οι παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 με το άρθρο 41 του ν. 2648/1998 και η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001.</p>	<p>Άρθρο 30</p>
<p>Άρθρο 30Α του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, την υποπαρ. 2 της παρ. Α του άρθρου 67 του ν. 4254/2014 και την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017</p>	<p>Άρθρο 31</p>

<p>Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πρώτο έως τρίτο</p> <p>Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο τέταρτο</p> <p>Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πέμπτο και έβδομο</p> <p>Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο: απαλείφεται</p> <p>Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο</p> <p>Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 τελευταίο εδάφιο</p>	<p>Άρθρο 31 παρ. 1</p> <p>Άρθρο 31 παρ. 2</p> <p>Άρθρο 31 παρ. 3</p> <p>Άρθρο 31 παρ. 4</p> <p>Άρθρο 36</p>
<p>Άρθρο 30 Β του ν.δ. 356/1974 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4170/2013 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 7 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και τις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017</p> <p>Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2</p> <p>Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 3 (μερικώς)</p> <p>Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 4 (μερικώς)</p> <p>Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 4 (μερικώς)</p> <p>Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 5</p>	<p>Άρθρο 32</p> <p>Άρθρο 32 παρ. 1 και 2</p> <p>Άρθρο 32 παρ. 3</p> <p>Άρθρο 32 παρ. 4</p> <p>Άρθρο 36</p> <p>Άρθρο 32 παρ. 5</p>
<p>Άρθρο 31 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3714/2008, το άρθρο 17 του ν. 3756/2009, την παρ. Α υποπαρ. 3 και 4 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, την παρ. 8 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και την παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017.</p>	<p>Άρθρο 33</p>
<p>Άρθρο 32 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την υποπαρ. 5 της παρ. Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014</p>	<p>Άρθρο 34</p>
<p>Άρθρο 33 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 76 ν. 4607/2019</p>	<p>Άρθρο 35</p>
<p>Τελευταίο εδάφιο άρθρου 30Α ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 4487/2017 και μερικώς παρ. 4 άρθρου 30 Β ν.δ 356/1974</p>	<p>Άρθρο 36</p>
<p>Άρθρο 34 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 37</p>
<p>Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974</p> <p>Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2</p> <p>Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 και άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 3</p>	<p>Άρθρο 38</p> <p>Άρθρο 38 παρ. 1 και 2</p> <p>Άρθρο 38 παρ.3</p>
<p>Άρθρο 36 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4472/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 405 του ν. 4512/2018</p> <p>Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ.1</p> <p>Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και άρθρο 39 παρ. 1, εδάφιο πρώτο μερικώς</p> <p>Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 4</p> <p>Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο πρώτο</p>	<p>Άρθρο 39</p> <p>Άρθρο 39 παρ.1</p> <p>Άρθρο 39 παρ. 2</p> <p>Άρθρο 39 παρ. 3 έως 4</p> <p>Άρθρο 39 παρ. 5</p> <p>Άρθρο 39 παρ. 6</p>
<p>Άρθρο 37 του ν.δ. 356/1974 σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974</p> <p>Άρθρο 37 ν.δ. 356/1974</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 4</p>	<p>Άρθρο 40</p> <p>Άρθρο 40 παρ. 1</p> <p>Άρθρο 40 παρ. 2</p>
<p>Άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2</p>	<p>Άρθρο 41</p>

Άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 και άρθρο 36 ν.δ 356/1974 παρ. 5	Άρθρο 38 παρ. 3
Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, το άρθρο 78 του ν. 4472/2017 και την παρ. 6 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018. Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πρώτο Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 2 και 3: απαλείφονται Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 4 Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 5 εδάφιο πρώτο: απαλείφεται Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 5 εδάφιο δεύτερο Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 6 : απαλείφεται Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 7 εδάφιο πρώτο: Άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 7 εδάφιο δεύτερο	Οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν.δ 356/1974 απαλείφονται ή κωδικοποιούνται ως ακολούθως: Το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 39 του ν.δ 356/1974 απαλείφεται μερικώς και ενσωματώνεται μερικώς στο κωδικοποιητικό άρθρο 39 παρ. 2. Άρθρο 42 (μερικώς) Άρθρο 40 παρ. 2 (μερικώς) Άρθρο 43 παρ. 1 (μερικώς) Άρθρο 43 παρ. 1 (μερικώς) Άρθρο 84 παρ. 5
Άρθρο 40 ν.δ. 356/1974 και άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο 2	Άρθρο 42
Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4110/2013 και με την παρ. 7 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καθώς και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ 356/1974 Άρθρο 41 ν.δ 356/1974 παρ. 1, εδάφια πρώτο και δεύτερο και άρθρο 39 ν.δ 356/1974 παρ. 7 και παρ. 5 εδάφιο δεύτερο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 έως 7	Άρθρο 43 Άρθρο 43 παρ. 1 Άρθρο 43 παρ. 2 Άρθρο 43 παρ. 3 Άρθρο 43 παρ. 4 Άρθρο 43 παρ. 5 Άρθρο 43 παρ. 6 Άρθρο 43 παρ. 7 έως 10
Άρθρο 42 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.	Άρθρο 44

8 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018	
Άρθρο 43 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018	Άρθρο 45
Άρθρο 44 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 46
Άρθρο 45 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990 και την παρ. 10 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018	Άρθρο 47
Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 έως 3 Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5 Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7	Άρθρο 48 Άρθρο 48 παρ. 1 έως 3 Άρθρο 48 παρ. 4 Άρθρο 48 παρ. 5 και 6
Άρθρο 47 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 49
Άρθρο 48 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 50
Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται Άρθρο 41 ν.δ 356/1974 παρ. 4	Άρθρο 51 Άρθρο 51 παρ. 1 και 2 Άρθρο 51 παρ. 3
Άρθρο 50 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 52
Άρθρο 51 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 53
Άρθρο 52 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται Άρθρο 41 ν.δ 356/1974 παρ. 4	Άρθρο 54 Άρθρο 54 παρ.1 και 2 Άρθρο 54 παρ. 3
Άρθρο 53 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 55
Άρθρο 54 ν.δ. 356/1974, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012	Άρθρο 56
Άρθρο 55 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφιο τρίτο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφιο τέταρτο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφιο πέμπτο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ.1 εδάφια έκτο και έβδομο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 57 Άρθρο 57 παρ.1 Άρθρο 57 παρ.2 Άρθρο 57 παρ. 3 Άρθρο 57 παρ.4 Άρθρο 57 παρ.5 Άρθρο 57 παρ.6 Άρθρο 57 παρ.7
Άρθρο 56 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 57 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 58

<p>Άρθρο 58 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013, την παρ. 4 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 και την παρ. 15 του άρθρου 35 του ν. 4818/2021</p> <p>Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 4</p>	<p>Άρθρο 59</p> <p>Άρθρο 59 παρ. 1 Άρθρο 59 παρ. 2 Άρθρο 59 παρ. 3</p>
<p>Άρθρο 59 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001</p>	<p>Άρθρο 60</p>
<p>Άρθρο 60 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 61</p>
<p>Άρθρο 61 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018</p>	<p>Άρθρο 62</p>
<p>Άρθρο 62 του ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 9 του ν. 2386/1996, την παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 2676/1999, τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994, την περ. στ' του άρθρου 81 του ν. 3588/2007, την παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 3296/2004 και το άρθρο 82 του ν. 4941/2022.</p> <p>Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια τέταρτο έως έβδομο Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3 Άρθρο 62 ν.δ. πεδίο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 63 και παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 Άρθρο 62 ν.δ 356/1974 παρ. 4 Άρθρο 62 ν.δ 356/1974 παρ. 5 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 6</p>	<p>Άρθρο 63</p> <p>Άρθρο 63 παρ. 1 Άρθρο 63 παρ. 2 και 3 Άρθρο 63 παρ. 4</p> <p>Άρθρο 84 παρ. 7 Άρθρο 84 παρ. 8 Άρθρο 63 παρ.5</p>
<p>Άρθρο 62 Α ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3522/2006, τις παρ. 9α, 9β, 9γ, 9δ της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015</p>	<p>Άρθρο 64</p>
<p>Άρθρα 63-72: απαλείφονται</p>	
<p>Άρθρο 73 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 1867/1989</p> <p>Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 περ. α', γ' και δεύτερο εδάφιο παρ. 1 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 περ. α' έως ε' και ζ' Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 3</p>	<p>Άρθρο 65</p> <p>Άρθρο 65 παρ. 1</p> <p>Άρθρο 65 παρ. 2 Άρθρο 65 παρ. 3 Άρθρο 65 παρ. 4</p>
<p>Άρθρο 74 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001</p>	<p>Άρθρο 66</p>
<p>Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και άρθρο 75Α του ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 67</p>
<p>Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και άρθρο 75Α ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 67 παρ. 1</p>

Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3	Άρθρο 67 παρ. 2 και 3
Άρθρο 76 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 1882/1990	Άρθρο 68
Άρθρο 77 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 69
Άρθρο 78 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 70
Άρθρο 79 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 71
Άρθρο 80 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 72
Άρθρο 81 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 82 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.3 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με την υποπαρ. Δ1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 182 του ν. 4820/2021	Άρθρο 73
Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.4 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 183 του ν. 4820/2021 Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3 και 5	Άρθρο 74 Άρθρο 74 παρ. 1, 2, 3 και 4 αντίστοιχα
Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 3943/2011 και τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 9α του άρθρου 60 του ν. 4370/2016 Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 2α Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 7	Άρθρο 75 Άρθρο 75 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 αντίστοιχα Άρθρο 75 παρ.6 Άρθρο 75 παρ. 7 Άρθρο 75 παρ. 8
Άρθρο 84 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013 και το άρθρο 83 του ν. 4941/2022	Άρθρο 76
Άρθρο 85 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 30 του άρθρου 19 του ν. 2386/1996	Άρθρο 77
Άρθρο 86 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 84 του ν. 4941/2022, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2523/1997	Άρθρο 78
Άρθρο 87 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 79
Άρθρο 88 ν.δ. 356/1974: καταργήθηκε με το άρθρο 85 του ν. 4941/2022	
Άρθρο 89 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 80
Άρθρο 90 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 81
Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 2579/1998 και την παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τρίτο	Άρθρο 82 Άρθρο 82 παρ.1

Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο	Άρθρο 82 παρ.2
Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 2	Άρθρο 82 παρ.3
Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 82 παρ.4
Άρθρο 28 ν. 2579/1998 παρ. 7	Άρθρο 82 παρ.5
Άρθρο 92 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 83
Άρθρο 93 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 94 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 95 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	